

100 ilin qəzeti

ŞƏRQ
QAPISI

Doğma, canım-varlığım qədər sevdiyim
Azərbaycanım mənim qibləgahumdur

Sayı: 38 (24.473)

4 oktyabr 2025-ci il, şənbə

www.serqqapisi.az

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi

Qüdrətli Azərbaycan naminə Vətənə sədaqətli xidmət nümunəsi

Tarixə ehtiramla

Xalqların böyüklüyü onların ərazilərinin böyüklüyü-küçüklüyü, yaxud əhali sayı ilə deyil, əsrlərboyu bəşər tarixinə verdikləri böyük şəxsiyyətləri ilə ölçülür. Bu mənada, XX əsr Azərbaycan tarixinin ən qüdrətli dövlət xadimi, dahi şəxsiyyəti olan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin unudulmaz xatirəsi bütün zamanlarda xüsusi minnətdarlıq və ehtiramla anılır. Müasir dövrdə müdrik dövlət xadimi Heydər Əliyevin adı müstəqil Azərbaycan dövlətinin rəmzi kimi səslənir. Müstəqil Azərbaycanın simasını müəyyənləşdirmiş bu qüdrətli şəxsiyyət xalqımızın tarixində və taleyində silinməz izlər qoymuşdur. Mənalı və şərəfli ömrünü Azərbaycan dövlətinə, xalqına xidmətə həsr etməklə əbədiyaşarlıq rəmzinə çevrilən Ulu Öndər **“Dünyanın ən böyük azərbaycanlısı”** olaraq həmişə qədərbilən xalqımızın güvənc yeri olacaqdır.

Xalqlarının taleyində mühüm rol oynamış şəxsiyyətlər bir qayda olaraq tarixin gedişinə təsir göstərir və xilaskar missiyaları ilə yeni bir salnamə yaradırlar. Ulu Öndər Heydər Əliyev də məhz belə liderlərdən biri olaraq müasir Azərbaycan dövlətinin ideoloji-siyasi əsaslarını milli irs və düşüncə əsasında yaradaraq praktik surətdə gerçəkləşdirmiş strateqdir.

Xalqın çağırışı: xilaskarlıq missiyası

Millətlərin gücü və yenilməzliyi onların liderlərindən asılıdır. Lideri olmayan ölkə, xalq müstəqillik əldə edə və yaxud əldə olunmuş müstəqilliyi qoruyub saxlaya bilməz. Azərbaycanın müasir tarixi dəfələrlə sübut etmişdir ki, xalqın gücü Ümummilli Lider Heydər Əliyevdə olduğu kimi, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin də gücü Azərbaycan xalqında idi. Xalqın təkidli tələbi ilə 1993-cü il iyunun 15-də Ulu Öndərin ikinci dəfə ali hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanı dağılmaq, bir dövlət kimi siyasi xəritədən silinmək təhlükəsindən xilas etdi.

Dahi şəxsiyyətin siyasi fəaliyyətində ağır anlar, gərgin məqamlar çox olsa da, 1993-cü ilin iyununda Azərbaycanın düşər olduğu təhlükəli və gərgin vəziyyət onu həyatının, bəlkə də, ən çətin sınağı ilə üzləşdirmişdi. Ölkədə hakimiyyət böhranı yaranmışdı. Bu sarsıntı və təlatümlər təsdiqlədi ki, yalnız polad iradəyə, fitri idarəçilik keyfiyyətlərinə, geniş siyasi dünyagörüşə malik xarizmatik lider Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini qorumaq və yaşatmaq kimi ağır tarixi missiyanın öhdəsindən gələ bilər.

Böyük öndərimiz Azərbaycan naminə yaşadığı həyatın, mənalı ömür yolunun siyasi mübarizələrlə dolu olan anlarını göz önünə gətirərək deyirdi: **“İndi... bütün həyatımı təhlil edərək görürəm ki, hər halda bir başlıca hadisə də var. O da bundan ibarətdir ki, mən Azərbaycanın müstəqilliyini təmin edə bilmişəm. Onu daxili çəkişmələr alovunda, dağıntılar və qan içində məhv olmağa qoymamışam”**.

Ulu Öndər 1993-cü il oktyabrın 3-də ümumxalq səsverməsi ilə Azərbaycan Respublikasının prezidenti seçildi. Oktyabrın 10-da andiçmə mərasimində xalqa müraciət etdi: **“Belə bir yüksək və məsuliyyətli vəzifəni üzərimə götürərkən, birinci növbədə, Azərbaycan xalqının zəkasına, müdrikliyinə, qüdrətinə güvənirəm, arxalanıram. Azərbaycan xalqının mənə bəslədiyi ümidlər məni bu vəzifəni üzərimə götürməyə məcbur edib. Əmin etmək istəyirəm ki, bu ümidləri doğrultmaq üçün əlimdən gələni əsirgəməyəcəyəm”**.

Səhifə ➡ 2

Qarabağın açarı – Cəbrayıl

Zəfərin ilk şəhəri

22 ildən sonra ilk günəş 2016-cı ilin bir yaz səhəri doğulmuşdu Cəbrayılın səmasında, ilk qələbə xəbəri almışdıq həmin gün. Cocuq Mərcanlı, Lələtəpə azadlığın ilk addımı olmuşdu. Elə həmin yerdən başlayan şanlı Vətən savaşında isə Cəbrayıl şəhəri işğaldan azad edilən ilk şəhər oldu. Zəfər şəhəri adını aldı. Həmin gün Azərbaycan əsgəri üçrəngli, ay-uldüzlu bayrağımızı dalğalandırdı ən yüksək zirvədə. Qarabağın açarı sayılan Cəbrayıl igid əsgərlərimizin şücaəti ilə rahat nəfəs almağa başladı. Onun sakinlərinin adının yanına yazılan **“Məcburi köçkün”** sözləri tarixə qovuşdu. 27 ildir, mücrudə saxlanılan, artıq paslanmış açarlar bağlı qapıları açmağa tələsdilər. İllərdir, Vətən həsrəti çəkən insanların ürəyindəki sevinc göz yaşlarına dönüb yanağına süzülür. Tarixi ədalət bərpa olundu.

Səhifə ➡ 5

Qüdrətli Azərbaycan naminə Vətənə sədaqətli xidmət nümunəsi

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Ömrünü Azərbaycanın gələcək inkişafına həsr edən dövlət adamı

Görkəmli siyasi və dövlət xadimi Heydər Əliyevin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan bir dövlət kimi zamanın sərt sınaqlarından uğurla çıxıb, onun müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyasına uyğun olaraq həyata keçirilən müdrik siyasi tədbirlər sayəsində bu gün Azərbaycan Respublikası dünya dövlətləri birliyində öz layiqli yerini tutub, mütərəqqi və beynəlxalq standartlara uyğun islahatlar nəticəsində demokratik, hüquqi və sivil bir dövlət qurulub, ölkəmizin iqtisadi müstəqilliyinə nail olunmaqla xalqımızın xoşbəxt gələcəyi üçün bütün təminatlar yaradılıb, qanunun aliliyinə, insan hüquq və azadlıqlarına real təminat verən vətəndaş cəmiyyəti formalaşdırılıb.

Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə hazırlanmış ölkəmizin iqtisadi inkişaf konsepsiyasının, neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsinin məntiqi nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycanın regionda nüfuzlu geostrateji mövqeyi və beynəlxalq siyasət aləmində rolu əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlib, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı üçün stimül yaradan, xalqımızın maddi rifah halı və həyat səviyyəsini yüksəltməyə imkan verən, daim inkişaf edən və möhkəmlənən çox güclü iqtisadi potensiala malik bir dövlətə çevrilib.

Azərbaycan xalqının demokratik, hüquqi dövlətdə yaşamaq idealının real və dayanıqlı əsaslar üzərində gerçəkləşməsi də çağdaş tariximizin unudulmaz dühası Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu Öndərin qanunçuluğa, hüquq qaydalarına, ədalətə bağlı olması onun zəngin mənəviyyatından, demokratizmindən rişələnmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi iradə nümayişinin məntiqi nəticəsi olaraq 1994-cü ildə “Əsrin müqaviləsi”nin əfsanədən reallığa çevrilməsi ölkə iqtisadiyyatının bütün strateji əhəmiyyətli sahələrinin inkişafına güclü təkan verməklə yanaşı, Azərbaycanda hüquqi islahatların daha sürətlə aparılmasına geniş imkanlar açmışdır. Ümummilli Liderin rəhbərliyi altında hazırlanaraq 1995-ci ilin 12 noyabrında ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilmiş müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyası ölkənin gələcək inkişaf prioritetlərini müəyyənləşdirməklə yanaşı, insan hüquq və azadlıqlarının təminatını dövlətin ali məqsədi kimi ön plana çəkmişdir.

Heydər Əliyev fenomeni təkcə dünyanın fakt və hadisələrini özündə ehtiva etməklə məhdudlaşmır, həm də Azərbaycandakı bu günün inkişaf proseslərini istiqamətləndirən, bu proseslərə təkan verən mühüm siyasi-ideoloji amil kimi çıxış edir.

“Azərbaycan mənim qibləgahımdır”

Ulu Öndər Heydər Əliyevin mənalı ömrü yolunu göz önünə gətirsək, bu ömrün yalnız bir məqsədə xidmət etdiyinə şahidi olarıq: bu, Azərbaycandır! Ulu Öndərimiz Azərbaycanı həyatının mənası hesab edirdi. Bu səbəbdən o, Azərbaycanı müqəddəs yer kimi uca tutur, azərbaycanlı olmağı ilə fəxr edir və deyirdi ki: **“Azərbaycan mənim qibləgahımdır”**. Sonsuz iftixar və qürur hissi ilə səslənən bu fikir bir dahi ömrünün manifestidir.

Dahi şəxsiyyət dünya azərbaycanlılarının milli birliyinin ideologu, təbliğatçısı və təşkilatçısı olmaq kimi mühüm bir missiyanı öz üzərinə götürmüşdür. Onun müdrik siyasəti nəticəsində dünya azərbaycanlıları ilə iş dövlət əhəmiyyətli strateji məsələyə çevrilmişdir. Bu mühüm işin konsepsiyası – dünya azərbaycanlılarının xalqımızın ayrılmaz hissəsi kimi qəbul edilməsi, Azərbaycan Respublikasının bütün azərbaycanlıların Vətəni sayılması kimi mühüm məsələlər məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən irəli sürülmüşdür.

Milli dövlətçilik tariximizdə ilk dəfə olaraq məhz Heydər Əliyev siyasətində siyasi prinsiplərlə milli-mənəvi meyarlar vəhdət şəklində

təzahür etmişdir. Onun dünya azərbaycanlılarına müraciətlə dediyi sözlər təkcə ümummilli siyasət kursunun kredisu deyil, eyni zamanda Azərbaycançılıq məramının manifestidir: **“Azərbaycanlılar! Harada olursan ol, hansı ölkədə yaşayırsan yaşa, ancaq Azərbaycan haqqında, Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü haqqında, Azərbaycan xalqının bu günü və gələcəyi haqqında düşünməlisən”**.

Siyasətdə Heydər Əliyev üslubu

Rifahi üçün bütün həyatını sərf etdiyi doğma Azərbaycan xalqı ilə vida ərafəsində insanlar ölkənin gələcək taleyi ilə bağlı həmişə olduğu kimi yenə də məhz Heydər Əliyev sözünün intizarında idilər. Belə bir məqamda dahi dövlət xadiminin ideyalarını onun cismani yoxluğundan sonra da davam etdirməyə qadir siyasi lideri – cənab İlham Əliyevi böyük əminliklə xalqa təqdim etməsi insanların Azərbaycanın gələcək taleyi ilə bağlı tərəddüdlərini aradan qaldırdı. Ulu Öndər güclü, müstəqil Azərbaycan dövləti yaratmaqla yanaşı, onu özündən sonra inamla idarə edə biləcək lideri, rəhbəri də yetişdirmişdir. 2003-cü ilin oktyabrında Ümummilli Liderimizin **“Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm”**, – deyə özünün layiqli davamçısı kimi təqdim etdiyi cənab İlham Əliyev ötən 22 ilə yaxın müddətdə Heydər Əliyev strategiyasını uğurla davam etdirmiş, bu strategiyayı yeni dövrün ruhuna uyğun olaraq zənginləşdirmişdir.

Bu gün Azərbaycanın dinamik və dayanıqlı inkişafı, müstəqilliyini möhkəmləndirərək yeni strateji zirvələr fəth etməsi Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasətini yeni müstəvidə davam etdirən dünyaşöhrətli siyasətçi cənab İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır. Cənab İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə Azərbaycan inkişafın zirvəsinə çataraq nümunəvi iqtisadi inkişaf modeli ilə dünyanın diqqətini özünə cəlb edib. Bu isə artıq dünya liderliyini çoxdan təsdiqləyən dövlət başçısının ölkəmizin gələcəyinə obyektiv baxışının, yaxud Azərbaycan reallığının ifadəsidir.

Öz qərarlarını verə bilən, milli və dövlət maraqlarını qoruyan, xarici siyasətini milli maraqlarının əsasında formalaşdıran dövlət qur-

maq mövcud olduğumuz regionda asan məsələ deyil. Çox qısa zamanda həm dövləti, həm ordunu, həm də cəmiyyəti formalaşdırmaq və Qarabağ kimi çətin və tələpəli məsələni birdəfəlik həll etmək tarixi missiyadır. Bu missiyanın əsasını Ulu Öndər Heydər Əliyev qoymuşdursa, onu ləyaqətlə məhz Prezident cənab İlham Əliyev tamamlaya bilmişdir.

Ölkə rəhbəri Azərbaycanı müasir və qüdrətli dövlətə çevirmək məqsədini, sadəcə, deklarativ bəyanatlarla ifadə etmir, onun konkret icra mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi istiqamətində də inamlı addımlar atır. **“Əsl siyasət real, konkret iş görməkdən ibarətdir”**, – deyə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə böyük infrastruktur layihələri gerçəkləşdirilir.

Ata vəsiyyətini yerinə yetirmək xoşbəxtliyi

Həm müstəqillik dövrünün, həm də xalqımızın çoxəsrlik, zəngin və şərəfli dövlətçilik tarixinin ən parlaq səhifələrindən biri də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, tarixi ədalətin bərpasına nail olunmasıdır. Bu, müstəsna siyasi hadisə və dövlətçilik tariximizdə bənzəri olmayan Zəfər salnaməsi Ümummilli Lider Heydər Əliyev ideyalarının tənənnəsi, Prezident İlham Əliyevin böyük siyasətinin real nəticəsidir.

44 günlük şanlı zəfər tariximiz haqqında çox danışılacaq, çox kitablar yazılacaq: Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasını təkbəşinə təmin etdi, 30 illik münaqişəyə son qoydu və hərbi-siyasi yollarla ərazi bütövlüyünü və tarixi ədaləti bərpa etdi. Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz mötəbər qələbədən sonra biz bütün xüsusi günləri ləyaqətlə və qalib xalq kimi qeyd edirik və edəcəyik. Dünyaya meydan oxuyan 10 dekabr Zəfər paradı, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımız tarixi səfərlər, Qarabağın yenidən dirçəldilməsinə başlanılması, “Şuşa – Mütəfəqqilik Bəyannaməsi”, Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun yaradılması, 24 saatdan belə az davam edən lokal xarakterli antiterror əməliyyatı, düşmənin diz çökməsi və Azərbaycanın öz suverenliyini tam təmin etməsi, 8 av-

qust Vaşinqton görüşü, sülh müqaviləsinin paraflanması... Bütün bunlar Ümummilli Lider Heydər Əliyev siyasətinin uğurla davam və inkişaf etdirilməsinin məntiqi nəticələridir.

Mürəkkəb geosiyasi şəraitdə, dünya siyasətində toqquşan və kəşşən strateji maraqların fonunda Azərbaycanın torpaqlarının işğaldan azad edilməsinə müvəffəq olmaq sadə məsələ deyil. Məsələnin mahiyyəti, məzmunu daha dərin və genişdir. Bütün cəhətlərdə – istər hərbi meydanında, istər diplomatiya müstəvisində, istərsə də informasiya platformasında tarixi qələbənin memarı Prezident cənab İlham Əliyev Azərbaycanın möhtəşəm zəfərini dəyərliyəndirərək **“Müzəffər xalq kimi gəldik. Danışığırlar yolu ilə yox, Ermənistan tərəfindən edilə biləcək hansısa güzəşt nəticəsində yox, döyüş meydanında qan tökərək, şəhidlər vəzərək, fədakarlıq göstərərək gəldik, öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik və milli ləyaqətimizi bərpa etdik”**, – deyə vurğulayıb.

Beynəlxalq aləmdə “Sözümüz imzamız qədər keçərlidir”

Vətən müharibəsi təkcə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və tarixi ədalətin bərpası deyil, eyni zamanda istər Cənubi Qafqaz regionunda, istərsə də Avrasiyada yeni geostrateji reallıqların təşəkkülünə səbəb olub. Cənubi Qafqaz bölgəsində yeni reallıqlar fonunda saatlar Bakı vaxtilə qurulur. Yəni şərtləri qalib və üstün tərəf olan Azərbaycan diktə edir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycanın xarici siyasətində qazanılan uğurların sırası cənab İlham Əliyev tərəfindən daha da genişləndirilmiş, cənab Prezidentin müstəqil və milli maraqlara əsaslanan xarici siyasəti Azərbaycanın regional liderə – bölgədə güc mərkəzinə, dünya siyasətində qüdrətli və nüfuzlu milli subyektdə çevrilməsinə səbəb olub. İndi Azərbaycan beynəlxalq aləmdə 155 ölkənin dəstəyini qazanaraq BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv olan və ona rəhbərlik edən, BMT Baş Assambleyasından sonra ikinci ən böyük beynəlxalq təsisat olan Qoşulmama Hərəkatında 120 dövlətin dəstəyini alan, bu hərəkata sədrlik edən dövlətdir.

Keçmişə hörmət, gələcəyə inamla

Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqa və Vətənə sonsuz sevgisi, dövlətçiliyə hədsiz sədaqəti ilə indiki və gələcək nəsillərə örnək ola biləcək bir fəaliyyət nümunəsi, ölkəmizin davamlı inkişafının uzunömürlüliyünü təmin edən mükəmməl irs, siyasi məktəb miras qoyub. Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə Naxçıvandan başlayan müstəqillik ideyalarının yeni məcrada inkişaf etdirilməsi, tarixi sənədlərin imzalanması, gələcək perspektiv hədəflərin müəyyənləşdirilməsi regiondakı Azərbaycan faktorunun və yaranmış yeni reallığın qəbul edilməsi fonunda olduqca əhəmiyyətlidir. Bu gün ölkəmizdə ən müxtəlif sahələr üzrə davam edən inkişaf prosesləri məntiqi ardıcılıqla bir-birini tamamlayır. Bütün bunlar görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin daim arzusunda olduğu və bu gün gerçəkləşən amallarıdır.

Cənab Prezidentin **“Biz hər zaman sözümüzə, vədimizə, imzamızə sadiq qalmışıq, dəyişməmişik və dəyişməyəcəyik. Yolumuz da, hədəfimiz də bəllidir və bu yola, bu hədəfə doğru daim inamla, qətiyyətlə irəliləyəcəyik!”** bəyanından da göründüyü kimi, müstəqil Azərbaycan Böyük Yolu – Heydər Əliyev yolunun Müzəffər davamçısı olan Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə strateji hədəflərinə doğru addım-addım irəliləyir.

Bu gün heç kimin şübhə etmədiyi reallıq bundan ibarətdir ki, dahi Heydər Əliyev faktoru təkcə XX əsr Azərbaycanının deyil, XXI əsr Azərbaycanının da gerçək simasını və inkişaf perspektivlərini müəyyənləşdirir.

Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasəti daim yaşayacaq, özü ilə birlikdə Azərbaycan xalqını da yaşadacaqdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin dediyi kimi: **“Bu gün inkişaf edən, güclənən Azərbaycan, Heydər Əliyevin xatirəsinə olan hörmətimizin ən gözəl nümunəsidir. Biz bu yolla gedəcəyik. Heydər Əliyev siyasəti Azərbaycanı yaşayacaqdır. Biz bu yoldan dönməyəcək, Heydər Əliyev siyasətinə daim sadiq qalacağıq”**.

Ə Məmməd BABAYEV

“Şərq qapısı” qəzetinin baş redaktorunun müavini

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi pragmatik siyasət, məharətli diplomatiya sayəsində Azərbaycan qitələri birləşdirən, uzaq coğrafiyaları yaxınlaşdıran nümunəvi ölkə modeli yaradıb. Həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli siyasi, iqtisadi, ticari əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə, dünya düzəninə nizama salınmasına mühüm töhfələr baxımından Azərbaycan-İtaliya münasibətlərini olduqca perspektivli, əhəmiyyətli tarixi proses kimi dəyərləndirmək olar. Ölkələrarası əlaqələrin bütün istiqamətlər üzrə inkişafına liderlərin, müxtəlif səviyyələrdə nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı səfərləri, ikitərəfli, genişləndirici görüşlər mühüm töhfələr verir. Qeyd etmək yerinə düşər ki, Prezident İlham Əliyevin 2020-ci ilin fevralında İtaliyaya dövlət səfəri çərçivəsində iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, enerji, mədəniyyət, turizm, kənd təsərrüfatı, hərbi, nəqliyyat, təhsil, idman, kosmos, investisiya və ixracın təşviqi və digər sahələri əhatə edən 28 sənəd imzalanıb. Prezident İlham Əliyevin 2022-ci və 2024-cü illərdəki səfəri zamanı isə Romada Azərbaycan səfirliyinin yeni binasının açılması, İtaliya-Azərbaycan Universiteti üzrə əməkdaşlıq çərçivəsinin müəyyənləşdirilməsi, ADA Universiteti ilə İtaliyanın beş aparıcı ali təhsil müəssisəsi arasında akademik əməkdaşlığa dair imzalanmış sazişlərin mübadiləsi ilə ikitərəfli əlaqələr yeni məzmun və dəyər qazanıb. Sentyabrın 30-da İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarellanın ölkəmizə səfəri bu və digər məqamları özündə ehtiva edən strateji tərəfdaşlığın daha da gücləndirilməsi və yeni əməkdaşlıq istiqamətinin müəyyənləşdirilməsi ilə yadda qaldı.

Zəngin ənənələrə malik Azərbaycan-İtaliya münasibətləri ölkəmiz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra diplomatik əlaqələr zəminində böyük inkişaf yolu keçib. Cənubi Qafqaz ölkələri arasında ilk dəfə 1997-ci ildə İtaliyanın Azərbaycanda, 2003-cü ildə isə Azərbaycanın İtaliyada səfirliyi açılıb. Son illərdə ölkələrimiz arasında siyasi, iqtisadi, mədəni, bir sözlə, bütün sahələrdə əməkdaşlıqlar öz əhatə dairəsini daha da genişləndirib, çəkisini artırıb. Çoxtərəfli əlaqələrin, çoxölçülü strateji münasibətlərin, eyni zamanda bəslənilən rəğbətə, etimadın nəticəsidir ki, İtaliya dövlət səviyyəsində “Azərbaycan ili” elan edən ölkə kimi tarixə düşüb, bu çərçivədə 2020-ci ildə silsilə layihələr reallaşdırılıb. İtaliya 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə ayrı-ayrı rəsmi orqanlarında, mediada respublikamızın suverenliyi, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına hörməti, dəstəyi açıq bəyan edən az sayda Avropa ölkələrindəndir.

Azərbaycan-İtaliya: enerjiden təhsilə uzanan uzunmüddətli strateji tərəfdaşlıq

Azərbaycanın Avropa miqyasında bir nömrəli, etibarlı ticarət tərəfdaşı sayılan İtaliya ilə əməkdaşlıq əlaqələri xüsusilə Prezident İlham Əliyevin iki ölkə arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 30-cu il dönümündə – 2022-ci il avqustun 31-də bu ölkəyə işgüzar səfərindən sonra daha da genişlənilib, dərinləşib. Bunun nəticəsidir ki, həmin ildə ölkələrarası ticarət dövriyyəsinin həcmi ən yüksək həddə – 18 milyard 122 milyon dollara çatıb. 2023-cü ildə bu dövriyyə 15 milyard 685 milyon, 2024-cü ildə isə 11,4 milyard ABŞ dolları təşkil edib. Ötən il İtaliya ilə ticarət əməliyyatları Azərbaycanın ümumi ticarətində 23,92 faiz paya sahib olub. Müqayisə üçün qeyd etmək yerinə düşər ki, 2024-cü ildə İtaliyadan sonra ikinci pillədə 6,1 milyard dollarla Türkiyə qərarlaşıb. Türkiyənin ümumi ticarətdəki payı 12,88 faiz olub. Azərbaycan və İtaliya arasında 2025-ci ilin yanvar-iyul aylarında qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin həcmi 7 milyard 498 milyon 633,75 min ABŞ dolları təşkil edib ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 20,6 faiz çoxdur.

İtaliya-Azərbaycan siyasi, iqtisadi əməkdaşlığı iki mühüm strateji tərəfdaşlığa dair sənəd əsasında qurulub ki, buna oxşar nümunə kimi, Azərbaycan-Çin əlaqələrini göstərmək olar. Təqdirəlayiq hal orasıdır ki, hər iki respublika ilə hərtərəfli strateji tərəfdaş olan ölkəmiz bir-birindən uzaq coğrafiyada yerləşən Çinlə İtaliya ticarət tərəfdaşlığına da mühüm körpü salır. Eyni zamanda Avropa İttifaqının üzvi kimi İtaliya Azərbaycan-Aİ həm siyasi, həm iqtisadi, ticari əlaqələrinə əvəzsiz töhfələr verir. Prezident İlham Əliyev sentyabrın

30-da İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella ilə görüşlərin ardından mətbuata bəyanatında iki ölkə arasında siyasi münasibətləri və ticari əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirdi. Sitat: **“Bizim aramızda iki strateji tərəfdaşlıq sənədi var. Birinci sənəd 2015-ci ildə imzalanmışdır. İkinci sənəd – Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamə isə 5 il bundan əvvəl imzalanmışdır. Bu illər ərzində münasibətlərimiz çox sürətlə və müxtəlif istiqamətlər üzrə inkişaf edib. Siyasi əlaqələr ən yüksək səviyyədədir. Qeyd etdiyim kimi, biz tez-tez görüşürük. İqtisadi sahədə İtaliya bizim üçün birinci ticarət tərəfdaşdır və ildən-ildə ticarət dövriyyəmiz artmaqdadır. Energetika sahəsində bir çox önəmli layihələr icra edilmişdir. Xüsusilə Azərbaycan neftini və qazını İtaliyaya ixrac etməklə biz dünya bazarlarına geniş həcmdə öz təbii resurslarımızı**

göndərə bilmişik. Eyni zamanda bir çox ölkələrin enerji təhlükəsizliyinə də öz töhfəmizi vermişik”.

Prezident İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, Azərbaycanla İtaliya arasında ticarət əməkdaşlığı, böyük mənada, energetika sahəsinin üzərində qurulub ki, hər iki ölkəni birləşdirən mühüm neft və qaz layihələrinin əhəmiyyəti bu baxımdan ön plana çıxır. Bu xüsusda respublikamızın müəllifi olduğu, XXI əsrin meqa layihəsi Cənub Qaz dəhlizi və nəhəng proyektin əsas qollarından sayılan TAP-ın 2020-ci ildə istifadəyə verilməsi Azərbaycan-İtaliya münasibətlərini yüksək mərhələyə daşıyıb. Hazırda kamərin ötürücülük qabiliyyəti 10 milyard kubmetrdir, Azərbaycanın qaz ixracını yaxın illərdə 20 milyard kubmetrə qədər artırmaq planı isə təbii olaraq əməkdaşlığın miqyasını daha da böyüdəcək. Bundan başqa, İtaliya uzun illərdir, həm də ölkəmizin bir nömrəli neft idxalçısı kimi də tanınır. Prezident İlham Əliyev mətbuata bəyanatında da bu iki əsas-neft və qaz sahəsində əməkdaşlığa xüsusi toxundu, bu əməkdaşlığın güclü tərəfdaşlıqdan xəbər verdiyini vurğuladı: **“Azərbaycan nefti İtaliyanın neft balansında birinci yerdə, Azərbaycan qazı isə ikinci yerdədir. Yəni bu əməkdaşlıq həm güclü tərəfdaşlıqdan xəbər verir, həm də biz uzun illər etibarlı tərəfdaşlar kimi bir-birimizi dəstəkləmişik. Əgər bu səmimi münasibətlər olmasaydı, qarşılıqlı inam olmasaydı, bu layihələrin həyata keçirilməsi mümkün olmazdı”.**

İtaliya həm də köklü təhsil ənənələrinə malik, müasir ali təhsil sistemində önəmli pay sahibi ölkədir. Bu xüsusda Azərbaycanla İtaliya əməkdaşlığı da mühüm pers-

pektivlər vəd edir. İtaliya universitetləri azərbaycanlıların ən çox üz tutduğu ali təhsil ocaqlarından hesab olunur. Bu ölkənin universitetləri xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramına da daxil edilib. Azərbaycanla İtaliya arasında ən mühüm təhsil layihəsi isə, sözsüz ki, İtaliya-Azərbaycan Universitetidir və 2022-ci ildə Bakıda yaradılan universitetə ilk tələbə qəbulu 2023-cü ildən həyata keçirilir. Hazırda burada tədris olunan 8 bakalavr və 2 magistr proqramında 538 tələbə bakalavr, 102-si isə magistr səviyyəsində təhsil alır. Üç ixtisas ikili diplom proqramıdır. İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarellanın səfəri bu baxımdan olduqca mühüm hadisəyə çevrildi. Belə ki, Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan İtaliya Respublikasının

Prezidenti Sercio Mattarella oktyabrın 1-də Bakıda İtaliya-Azərbaycan Universitetinin ilk tədris korpuslarının açılışında iştirak etdilər, italyan universitetlərinin rəhbərləri, İtaliya-Azərbaycan Universitetinin professorları və tələbələri ilə görüşlər keçirildi. Sözsüz ki, bu layihənin icrası ölkələrimiz arasında humanitar sahədə əməkdaşlığın yüksək səviyyəsinin göstəricisi olmaqla yanaşı, həm də İtaliya təcrübəsindən istifadə etmək-ə Azərbaycan təhsilinin inkişafına əvəzsiz töhfə missiyası daşıyacaq.

İtaliya Prezidentinin Azərbaycana səfəri iki ölkənin mövcud hərtərəfli strateji tərəfdaşlığının möhkəmləndirilməsi, o cümlədən də bu tərəfdaşlıqda yeni istiqamət sayılan təhsilə dair əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi baxımından əhəmiyyətli oldu. Məhz bu nöqtəyi-nəzərdən səfəri İtaliya-Azərbaycan Universitetinin ilk tədris korpuslarının açılışı fonunda Azərbaycan-İtaliya hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq müstəvisində ticarətdən təhsilə uzanan yolun uğurlu tarixi addımı kimi də dəyərləndirmək olar. Açılış tədbirində Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: **“İtaliya Azərbaycanla artıq uzun illər strateji tərəfdaşlıq əsasında münasibətlər qurmuşdur. Biz, sözün əsl mənasında, strateji tərəfdaşlıq. Çünki bizim əməkdaşlığımız strateji xarakter daşıyır, qısamüddətli deyil, uzunmüddətli. Eyni zamanda bizim əməkdaşlıq çərçivələrinə ildən-ildə yeni istiqamətlər əlavə olunur. Energetikadan başlamış sənaye istehsalına qədər uzanan və bu gün təhsil sahəsini əhatə edən əməkdaşlıq, sözün əsl mənasında, strateji xarakter daşıyır”.**

“Şərq qapısı”

Beynəlxalq idman ictimaiyyətinin Azərbaycana böyük etimadı – III MDB Oyunları

Ölkə başçısı İlham Əliyevin Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) prezidenti kimi idmana, idmançılara verdiyi xüsusi önəm, bu sahədə apardığı məharətli diplomatiya və həyata keçirdiyi inkişaf konsepsiyası sayəsində respublikamız müstəqillik illərində dünya ictimaiyyətinin nəzərində özünü idman ölkəsi kimi də layiqincə tanıdı bilib. Müxtəlif idman yarışları üzrə Dünya və Avropa çempionatları, həmçinin Birinci Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları, Formula 1 kimi mötəbər tədbirlərin uğurla təşkili Azərbaycanın bu sahədə yüksək təşkilatçılıq bacarığını nümayiş etdirib. Prezident İlham Əliyev ötən il dekabrın 24-də 2024-cü ilin idman yekunlarına həsr olunan mərasimdə Azərbaycanda güclü idman siyasətinin aparıldığını, bu sayədə dünyada nümunəvi idman ölkəsi kimi tanındığını, beynəlxalq oyunlara layiqli şəkildə ev sahibliyi etdiyini vurğulayıb: **“Hazırda bizim bölgələrimizdə 44 Olimpiya İdman Kompleksi fəaliyyət göstərir və bu idman komplekslərinin bundan sonra da inşası nəzərdə tutulur, müxtəlif bölgələrdə, o cümlədən Qarabağ bölgəsində. Bakı şəhərində ən müasir idman infrastrukturumuz vardır. Biz hələ, təxminən, 10 il bundan əvvəl Bakıda mötəbər Avropa Oyunlarını keçirmişdik. Ondan sonra İslam Həmrəyliyi Oyunlarını keçirmişdik və Bakıda COP29 beynəlxalq iqlim konfransı da Olimpiya Stadionunun içində və onun ətrafında**

keçirilmişdir. Yəni burada da vaxtilə inşa etdiyimiz idman obyektinin – Olimpiya Stadionunun böyük rolu olmuşdu”.

Azərbaycan regionda sülhə, təhlükəsizliyə, sağlam rəqabətə xidmət edən növbəti missiyasını III MDB Oyunlarını uğurla reallaşdırmaqdadır. Oktyabrın 8-dək davam edəcək III MDB Oyunlarında yarışlar 12 idman məkanında keçiriləcək və atletlər 23 idman növü üzrə 1694 medal (505 qızıl, 505 gümüş, 684 bürünc) uğrunda mübarizə aparacaqlar. “2025-ci ildə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin idman paytaxtı” olan Gəncə və ölkəmizin digər 6 bölgəsində – Şəki, Qəbələ, Yevlax, Mingəçevir, Göygöl və Xankəndidə keçiriləcək yarışlarda Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrindən, həmçinin Türkiyə, Pakistan, Oman, Kuba və Küveytdən 2400 nəfərlik idman nümayəndə heyətləri iştirak edir. Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrinin III Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi, ilk növbədə, ölkəmizə beynəlxalq idman ictimaiyyəti o cümlədən də birliyə üzv ölkələr tərəfindən göstərilən hörmət və etimadın təzahürüdür.

Azərbaycanın beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyinə şərtləndirən amillər sırasında onun məhz yüksək təşkilatçılıq bacarıqlarına malik olması ön planda dayanır. Təşkilati işlər barədə onu vurğulamaq yerinə düşər ki, son illərdə regionlarda ən müasir, beynəlxalq standartlara cavab verən onlarla idman kompleksləri, stadionlar tikilib, idman qurğuları quraşdırılıb. Görülən işlər yerlərdə idmanın kütləviləşməsinə mü-

hüm töhfə verir, gənc nəslin sağlam böyüməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Bu sayədə Azərbaycan həm dünya idman reytingində xeyli irəliləməklə, həm də mün-təzəm olaraq qitə və dünya miqyaslı mötəbər idman yarışlarına ev sahibliyi etməklə, idman ölkəsi kimi nüfuzunu kifayət qədər gücləndirmiş olur. Məhz bu nöqteyi-nəzərdən MDB Oyunlarının paytaxt Bakıda deyil, regionlarda keçirilməsi də beynəlxalq səviyyədə idman ölkəsi kimi nüfuzunu getdikcə möhkəmləndirən Azərbaycanın bölgələrində bu sahənin inkişafının dövlətimizin prioritet istiqamətlərindən biri olduğunu dünyaya sübut edir. Yəni başqa sözlə, respublikamızda reallaşdırılan idman siyasəti kompleks yanaşma ortaya qoyur və məqsəd təkcə mərkəzdə deyil, regionlarda da idmanın kütləvililiyini artırmaq, müxtəlif idman növlərinin təbliğinə, gənc idmançıların idmana təşviqinə nail olmaqdır.

Beynəlxalq idman oyunlarında yüksək təşkilatçılığa dair müqayisə üçün qeyd etmək yerinə düşər ki, respublikamızda baş tutan 2015-ci ilin Avropa Oyunlarında, təqribən, 5000-5500, 2017-ci ilin İslam Həmrəyliyi Oyunlarında isə 3000-dən çox idmançı mübarizə aparıb. Özlüyündə bu rəqəmlər Azərbaycanın beynəlxalq tədbirlərə necə ciddi və məsuliyyətlə hazırlaşdığını göstərir. Bu xüsusda onu da vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycanın ikinci ən böyük şəhəri Gəncə “2025-ci ildə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin idman paytaxtı” missiyasını uğurla yerinə yetirmək üçün dövlətimizin diqqəti, ayrılan maliyyə vəsaiti

sayəsində bir ilə yaxın müddətdə başdan-başa yenilənib. Bu yenilik idman, səhiyyə, nəqliyyat, şəhər quruculuğu, tarixi abidələrin bərpası və digər istiqamətləri əhatə edib. Bütün infrastruktur projələri vahid konsepsiya əsasında reallaşdırılıb, təşkilati məsələlər ölkə başçısının müvafiq Sərəncamına uyğun “III MDB Oyunlarının 2025-ci ildə Azərbaycanda keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsi”nin nəzarəti altında icra olunub.

Ötən dövrdə həyata keçirilən infrastruktur quruculuğu, tikinti işləri nəticəsində cari il sentyabrın 27-də – MDB Oyunlarının təntənəli açılışı ərəfəsində Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə şəhərdə Gəncə Memorial Kompleksi və “BakuBus” MMC-nin Gəncə Avtoparkı istifadəyə verilib. Reallaşdırılan bu layihələri və Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Gəncə stadionunun, Yevlaxda Yevlax Olimpiya İdman Kompleksinin istifadəyə verilməsini MDB Oyunlarına layiqli ev sahibliyi missiyası ortaya qoymaq baxımından olduqca əhəmiyyətli idman hadisəsi kimi dəyərləndirmək olar. Şübhəsiz ki, sentyabrın 28-də Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə yeni istifadəyə verilən Gəncə Stadionunda açılışı olan MDB Oyunları dostluq, sülh, qarşılıqlı hörmət meyarlarına əsaslanan ədalətli mübarizə meydanı olmaqla paralel ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əməkdaşlığın genişlənməsinə, əlaqələrin intensivləşməsinə, sosial-mədəni münasibətlərin daha da dərinləş-

məsinə mühüm töhfələr bəxş edəcək.

MDB xalqlarının idman birliyinin parlaq rəmzinə çevrilən bu idman oyunlarının ölkəmizin regionlarında təşkili həm də bölgələrdə turizmin inkişafına, mədəni dəyərlərin və tariximizin təbliğinə geniş imkanlar açacaq. Bu xüsusda oyunlardan birinin məhz Xankəndidə keçirilməsi də dərin diplomatik, siyasi, mədəni məhiyyət kəsb edir. Müxtəlif xarici ölkədən olan idmançıların bu qədim şəhərimizə səfəri, yolboyu müşahidələri, veriləcək məlumatlar onlarda həm torpaqlarımızın işğal dönməsi, həm də Azərbaycanın uğurla həyata keçirdiyi Böyük Qayıdış siyasəti barədə zəngin təəssüratlar yaradacaq, dərin bilgilər formalaşdıracaq. Nəzərə alsaq ki, müasir gənclik daha çox sosial şəbəkələrə bağlıdır və bu platformalardan gün ərzində çoxlu paylaşımlar edir, o zaman bu idman oyunlarının regionlarda, məxsusən də, Xankəndidə təşkilinin dövlət siyasətimizin dünya ictimaiyyətinə düzgün çatdırılması baxımından böyük önəm kəsb etdiyini deyə bilərik.

Əminliklə demək olar ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Birinci Avropa Oyunlarına, İslam Həmrəyliyi Oyunlarına və COP29 kimi tədbirə yüksək səviyyədə ev sahibliyi etdiyi kimi, III MDB Oyunlarının da sonadək peşəkarlıqla və layiqli təşkilinə müvəffəq olacaq. Və beləliklə də, bu mötəbər idman hadisəsi respublikamızın növbəti diplomatik nailiyyəti, idman uğuru kimi tarixə düşəcək.

✍️ Nail ƏSGƏROV

Kiçik qəlbin böyük sözləri

Vətən savaşında döyüşlərin ən qızğın vaxtında cəbhədə qələbə qazanan ordudan heyfini çıxma bilməyən düşmən məğlub olmağın acığını dinc sakinlərdən çıxırdı. Gəncə şəhərinə edilən hücumlardan birində bir gecə yarısı Nilayın da həyatı dəyişdi. Beş il keçib o qanlı gecədən. Beş il öncə gecə yarısı bu körpəni şirin yuxudan qadağan olunmuş silahın səsi oyatdı. Ayılanda yaşadığı evin dağıntısı altında idi. Onu xarabaya çevrilən evin içindən sağ çıxardılar. Amma ata və anası düşmən mərmisinə tuş gəlib bu dünyadan köçmüşdü. Həmin gecə Nilayın taleyi dəyişdi... Bir yaş on aylıq körpə ata-ana nəvazişinə həsrət qaldı həmin dəhşətli gecədən sonra... Böyüdü həmin kiçik qız, nəvəsinin nəvazişi, dövlətin qayğısı ilə. Bir neçə gün əvvəl – 27 sentyabr günü Müzəffər Sərkərdənin əlindən tutub vaxtilə evlərinin olduğu həmin yerə getdi. İndi orada ev yox, əsrlərboyu şəhidlərin xatirəsini yaşadacaq bir abidə ucaldı. Ziyarət etdi, öz dili ilə desək, İlham baba ilə oranı. Gülmürdü gözləri körpə qızın həmin anlarda, çünki bilirdi ki, onun ata və anasının qisası alınmış. Sonra jurnalistlərə həmin gö-

rüşdəki təəssüratlarından danışır: “Yaxşı babadır, çox hündürdür boyu, ucadır”, – deyirdi. Həmin an körpə qızın dilindən o sözləri eşidəndə çox yox, 35 il öncəyə qayıtdı xəyalım. Bizim də uşaqlıq dövrümüzün Heydər babası var idi axı. Ən çətin anımızda imdadımıza yetişən Heydər babamız. Işıq sönəndə, çörək tapılmayanda, qışın saxtasında soyuqdan donanda, düşmən mərmiləri başımıza yağanda gəlib bizi xilas edən Heydər babamız. Nə nələrimizin “Bu gün də dözdün, Heydər Əliyev gəlib, uzağı bir-iki günə Naxçıvana un da gələr, işıqlar da yanar, erməniləri də susdurar o” sözlərinə qarşılıq “Kim gəlib ki?” soruşanda “Heydər babanız” cavabını alardıq. Bəli, o bizim Heydər babamız oldu. Biz Ona o qədər inanırdıq ki, hər çətinliyə dözüb gözləyirdik. Və böyüklərin dediyi kimi də oldu. Heydər babamız bizi xilas etdi, xalqı bələdan qurtardı. Və bizim uşaq-lıq xatirələrimizin qəhrəmanı oldu. Gəncədə Müzəffər Sərkərdənin əlindən tutduğu kiçik qızın, evinə dönmək xocalılı balaca oğlanın İlham baba deyib cənab Prezidentə müraciət etməyini izləyəndə tarixin təkrar olunduğunu gördü hər kəs. Qürur duyulması bir təkrardır bu. Bir vaxtlar Azərbaycanı ən çətin vəziyyətdən çıxarıb xalqın babası olan Ulu Öndərin davamçısı Onun izi ilə ge-

dib bu əsrin körpələrinin uşaq-lıq xatirələrinin qəhrəmanı olmağı bacardı. O öz “dəmir yumruğu”nu dünyəyləyib, düşmənin başında şimşək kimi çaxdırıb Qarabağsız doğulan qarabağlı uşaqları öz evinə qovuşdurdu. O neçə-neçə balaca ürəklərdə özünə sevgi qazanıb onların İlham babası oldu. Nilayın dili ilə desək, çox yaxşı baba olmaq şərafəti qazandı. Bu gün bu körpənin gözlərində qürur, güvən hissi var, çünki dövlət başçısı, Azərbaycanın Müzəffər Sərkərdəsi onun əlini tutub. Bu səhnə həm dövlətin şəhid əməllərinə sahib çıxmasının, həm də xalqın birliyinin rəmzidir. Kiçik qız İlham babasını “Həm də çox hündürdür, ucadır”, – deyə təsvir edir. Bəli, dövlət başçısının qaməti düz, boyu ucadır, amma bu təkəcə fiziki göstərici deyil, bu Onun xalqı qarşısındakı ucalığıdır. Onu daha da hündür göstərən qəlbindəki Vətən sevgisi, verdiyi sözə sadıqlığı və xalqına sədaqətidir. O bu xalqın gözündə dağlar kimi ucadır. Çünki o bu xalqa əsrlərdir, yaşaya bilmədiyi xoşbəxtliyi bəxş etdi. Bu xalqın başını uca, alnını açıq etdi və xalqının əvəzsiz sevgisini qazandı. Onu körpə qızın gözlərində daha da hündür edən əsas amil də elə məhz xalqının Müzəffər Sərkərdəsinə olan əvəzsiz sevgisidir.

Qarabağın açarı – Cəbrayıl

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Vətən savaşının 8-ci günündə xalqa müraciəti xalqımızın və ordumuzun qətiyyəti, dəyişməz tutumunu bir daha dünyaya göstərdi: **“Bu gün Cəbrayıl şəhəri və Cəbrayıl rayonunun doqquz kəndi işğaldan azad edildi. Bu tarixi hadisə münasibətilə bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm. Cəbrayıl rayonunun və işğal olunmuş digər ərazilərin azad edilməsində fəal iştirak etmiş bütün əsgər və zabitlərimizi ürəkdən təbrik edirəm. Onların qəhrəmanlığı, şücaəti nəticəsində bu gün bizim doğma torpaqlarımız bizə qayıdıb. Bu qanlı döyüşlərdə həlak olmuş bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirəm, yaralı hərbiçilərimizə Allahdan şəfa diləyirəm. Uzun illərdən sonra Cəbrayıl şəhəri azad edildi. Cəbrayıl bizimdir”.**

Gülüstana çevrilən Cəbrayıl

44 gün davam edən əks-hücumun hər günü ordumuzun zəfər xəbərləri ilə bəzəndi. İllərdir, arzuladığımız “O gün gələcək”, – dediyimiz gün gəldi. Biz torpaqlarımızı azad etdiyimiz kimi, onu bərpa etməyi də bacarıırıq. Bunu təkəcə region dövlətləri yox, bütün dünya gördü. Müzəffər Sərkərdənin Zəfər yolunu necə saldığına şahid oldu. Ali Baş Komandanın işğaldan azad olunmuş əraziyə ilk səfəri 10 noyabr Bəyanatını imzalamasından 6 gün sonra oldu. Həmin gün Müzəffər Komandan Cəbrayıl şəhərində və Xudafərin körpüsündə üçrəngli Azərbaycan Bayrağını qaldırdı.

İşğaldan azad olunan ilk ərazilərə – Füzuli və Cəbrayıl səfər edən ölkə rəhbəri Şuşa şəhərinə gedən yolu “Zəfər yolu”nun salınması üçün göstəriş verdi. Və həmin gündən ölkə başçısı mütəmadi olaraq işğaldan azad olunmuş ərazilərə səfərlər edərək görülən işlərlə yerində tanış olur, təməlqoyma mərasimlərində iştirak edir. Düşmənin qanlı caynağında xarabaya çevrilən Cəbrayıl da 27 ildə vəhşiliyə düşmüşdü. İşğal nəticəsində Cəbrayıl rayonuna 13,928 milyard dollar məbləğində zıyan dəymişdir. 52000 nəfər əhalisi olmuş rayonun bütün yaşayış məntəqələri yerlə-yeksan olunmuşdu.

Şəhərin azadlığa qovuşmasının ilk ilində 2021-ci ilin 4 oktyabrında Prezident Cəbrayıl səfər edərək orada bir sıra təməlqoyma tədbirlərində iştirak etdi. Cəbrayıl da “KAMaz” ASC ilə “Gəncə Avtomobil Zavodu” İstehsalat Birliyinin birgə servis mərkəzinin, Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda yaradılacaq “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parkının, Cəbrayıl Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının, məktəb binasının və Cəbrayıl şəhərində ilk çoxmənzilli yaşayış məhəlləsinin əsası qoyuldu. Prezi-

dent, həmçinin “Cəbrayıl” yarımstansiyasının, Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hissə kompleksinin açılışında iştirak etdi. Həmin səfər zamanı Cəbrayıl ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşən dövlət başçısı dedi: **“Müharibənin birinci həftəsində şəhər, rayon mərkəzi azad edilmişdir. Bunun çox böyük rəmzi mənası var idi. Bu bizim ordumuza əlavə güc verdi, inam verdi. Bu qələbədən sonra bizim şanlı ordumuz öz tarixi missiyasını digər yerlərdə də icra etmişdir. Cəbrayılılar yaxşı bilirlər ki, müharibənin ilk günündə Cəbrayılın iki kəndi işğalçılardan azad edilmişdir – Böyük Mərcanlı və Nüzgər kəndləri, Füzuli rayonunun 4 kəndi bizim birinci uğurumuz idi”.**

2022-ci ilin 19 oktyabrında İlham Əliyev Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun Şükürbəyli-Cəbrayıl hissəsinin açılışında, “Azərişiq” ASC-nin 35 kilovoltluq yarımstansiyasının və Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinin təməlqoyma mərasimində iştirak edib, 330/110 kilovoltluq “Cəbrayıl” Qovşağ Yarımstansiyasında tikinti işlərinin gedişi ilə tanış oldu.

Oktyabrın 20-də Türkiyə Prezidenti

Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə Cəbrayıl səfər edən Prezident İlham Əliyev Horadiz-Ağbend dəmir yolu xəttinin Cəbrayıl rayonundan keçən hissəsində yerləşən Qumlaq stansiyasının, “Azərbaycan-Türkiyə Beynəlxalq Meşə Təlim Mərkəzi”, “Ağıllı Tingçilik” və “Dostluq Meşəsi” Kompleksinin təməlqoyma mərasimlərində iştirak etdilər. 2023-cü ilin sentyabrın 28-də Cəbrayıl növbəti dəfə səfər edən Prezident İlham Əliyev təməlqoyma və açılış mərasimlərində iştirak etdi. İlham Əliyev, həmçinin Cəbrayıl Yaşayış Kompleksində aparılan tikinti işləri ilə də tanış oldu, şəhərdə “Azərişiq” ASC-nin Cəbrayıl Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinin açılışına qatıldı. Mərkəz Cəbrayıl şəhərinin elektrik enerjisinə tələbatının bir hissəsini təmin etməklə yanaşı, tikintisi nəzərdə tutulan digər güc mərkəzlərinin rəqəmsal platforma üzərindən idarəetməsinə həyata keçirməyə imkan verəcək. Qeyd edək ki, Cəbrayıl rayonunda 240 meqavatt gücə malik günəş elektrik enerjisi stansiyasının inşası da nəzərdə tutulub. Rayona gediş-gəlişin rahatlığının təmin olunması üçün 4-6 zolaqlı yol da çəkilib. Bütün kəndlə-

rin tədricən bərpa edilməsi proqramı da təsdiq edilib.

Cəbrayılın yenidən dünyaya gəldiyi gün

4 oktyabr Cəbrayıl Şəhəri Günüdür. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncama əsasən işğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə şəhər günləri təsis edilib. Zəfərə aparan, Azərbaycan tarixinin qızıl hərf-lərlə yazıldığı günlərdən biridir bu gün. Həs-rətində olduğumuz Böyük Qayıdışın başladığının xəbər verildiyi gün. İşğaldan azad olunmuş hər bir qarış minalarla döşənsə də, ordumuz bu tapşırığın da öhdəsindən gəlib təmizlik işlərini davam etdirdi. Bu da Böyük Qayıdışın sürətlənməsinə imkan yaratdı. Yenidən doğulan, abadlaşan kəndlərin, şəhərlərin yiyələri öz yurduna qayıtdıqca bu torpaq üçün can verənlərin də ruhu şad oldu. Bu gün Cəbrayıl da öz ocağımızı qalandıqca öz çirayımız işiq saçdıqca sinədəşində, sinəsində “Cəbrayılın azad olunmasına görə” medalı daşıyan 22797 hərbi qulluqçu Vətən torpağını azad etmək yolunda can, qan fəda etdiyi üçün fəxr duyur.

✍ Ramiyə ƏKBƏROVA

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Naxçıvana səfər edib

Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfər edib.

Oktyabrın 2-də Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli və Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin baş meydanında ucalan abidəsini ziyarət edib, önünə gül dəstələri düzüb, xatirəsinə dərin ehtiramlarını bildiriblər.

Ali Məclisin 2025-ci il payız sessiyası açılıb

Sentyabrın 30-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədovun sədrliyi ilə yeddinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin 2025-ci il payız sessiyasının ilk plenar iclası keçirilib.

Ali Məclis sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədov sessiyanı açıq elan etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

İclasın gündəliyinə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin 2025-ci il payız sessiyasının qanunvericilik işləri planının təsdiqi və cari məsələlər daxil edilib.

Gündəlik təsdiq olunduqdan sonra “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin 2025-ci il payız sessiyasının qanunvericilik işləri planı haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Qərarı səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra iclasda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Vaşinqton səfəri, Dövlət

Suverenliyi Günü və 27 sentyabr – Anım Günü'nün 5 illiyi ilə bağlı Ali Məclis sədrinin müavini Arzu Abdullayev, İqtisadi siyasət komitəsinin sədri Emin Şixəliyev və deputat Təbriz Zeynalov çıxış

ediblər.

Bununla da Ali Məclisin payız sessiyasının ilk plenar iclası başa çatıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidməti

Dövlət-özəl tərəfdaşlıq çərçivəsində Aqronomların Naxçıvan Forumu

Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzi və Naxçıvan Muxtar Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Naxçıvan Biznes Mərkəzində “Dövlət-özəl tərəfdaşlıq çərçivəsində Aqronomların Naxçıvan Forumu” keçirilib.

Forumda çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Rafail Quliyev bildirib ki, son illərdə dövlətin aqrar sektora göstərdiyi dəstək, innovativ texnologiyalara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi məhsuldarlığın artımına mühüm təsir göstərib. Forumun nəticələrinin isə aqronomların peşəkar inkişafına, yeni əməkdaşlıq imkanlarının yaranmasına və kənd təsərrüfatının davamlı inkişafına töhfə verəcəyi vurğulanıb.

Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin direktoru Anar Cəfərov qeyd edib ki, əsas məqsəd müasir texnologiyaların tətbiqi ilə aqronomların bilik və bacarıqlarının artırılmasına, fermerlərin isə innovativ həllərə çıxış imkanlarının genişləndirilməsinə dəstək verməkdir. Onun sözlərinə görə, müasir kənd təsərrüfatında uğur qazanmaq üçün aqronomlar yalnız elmi biliklərə deyil, həm də praktik təcrübəyə və innovativ texnologiyaları tətbiq etmək bacarığına sahib olmalıdırlar.

Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin sədri Sərdar Hacıyev, aparatın Bitkiçiliyin təşkili və monitorinqi şöbəsinin müdiri Seymur Səfərlı çıxış ediblər.

Forum üç panel sessiyasından ibarət olub. Birinci sessiyada kənd təsərrüfatında dövlət dəstəyi mexanizmləri, subsidiyalara əlçatanlıq, fermerlərin sertifikatlı toxum

larla təmin olunması, aqronomların müasir bilik və bacarıqlara yiyələnməsi, heyvandarlıq və balıqçılıqda elmi yeniliklər, intensiv suvarma sistemlərinin tətbiqi kimi mövzular müzakirə edilib. Sessiyada Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin müvafiq qurumları, Naxçıvan Kənd Təsərrüfatı Elmi Tədqiqat İnstitutu, Heyvandarlıq və Balıqçılıq Elmi Tədqiqat İnstitutu, Azərbaycan Mikromaliyyə Assosiasiyası, “Agrosystems” və “SHABRAN-D” şirkətinin mütəxəssisləri iştirak ediblər.

İkinci sessiyada toxumçuluq sektorunun inkişafı, beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, payızlıq taxıl səpinlərinin təşkili, sertifikatlı toxumların istifadəsinin stimullaşdırılması, baytarlıq tədqiqatlarında innovativ yanaşmalar və özəl şirkətlərin aqrar bazarıdakı rolu müzakirə olunub. Sessiyada Aqrar Xidmətlər Agentliyi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Bitkiçilik şöbəsi, Baytarlıq Elmi Tədqiqat İnstitutu, “AgroDairy” və “EMA Agro” şirkətlərinin mütəxəssisləri iştirak ediblər.

Üçüncü sessiyada isə Naxçıvan Muxtar Respublikasında aqrar siyasətin həyata keçirilməsi, risklərin idarə olunması, sahibkarlığın inkişafı, yerli istehsalın stimullaşdırılması, meyvə tinglərinin yetişdirilməsində yeni texnologiyaların tətbiqi və fermerlərin sertifikatlı toxumlarla təminatı müzakirə olunub. Bu sessiyada Naxçıvan Muxtar Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar siyasət və risklərin idarə olunması şöbəsi, Yerli qurumlarla və sahibkarlarla iş sektoru, “AGROVİT”, “Grand Agro in vitro”, “Zirvə Agro” şirkətlərinin nümayəndələri çıxış ediblər.

“İnnovasiya və davamlı inkişaf: yeni ideyalar və həllər” mövzusunda I beynəlxalq elmi konfrans

Oktyabrın 1-də İnnovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyinin (İRİA) və Naxçıvan Dövlət Universitetinin birgə təşəbbüsü ilə Azərbaycan ali məktəbləri arasında ilk dəfə Naxçıvan Dövlət Universitetində İnnovasiya Mərkəzinin açılış mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə Vətən uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, “İnnovativ texnologiyalar” adlı videoçarx nümayiş olunub.

Tədbiri açıq elan edən NDU-nun rektoru Elbrus İsayev ölkədə təhsil siyasətinin uğurlu icrasından, Prezident İlham Əliyevin təhsilin inkişafı ilə əlaqədar imzaladığı proqramlar çərçivəsində həyata keçirilən islahatlar və innovativ layihələrdən söz açıb. O, Naxçıvan İnnovasiya Mərkəzinin təhsil-lənlərin yenilikçi ideyalarının reallaşdırılmasında müasir texnologiyaların və tədris metodlarının tətbiqi baxımından dövrün tələbi, inkişaf meyarı olaraq dəyərləndirib. Rektor son dörd il ərzində ali təhsil ocağının startap uğurlarını xatırladı: “2021-ci ildə I Startap müsabiqəsi, 2022-ci ildə “İdeyadan biznesə”, 2023-cü ildə ASAN xidmət “Ekoloji Hakaton”, Robotex International, Enactus Milli Çempionatı, StartupFest Naxçıvan, 2024-cü ildə AgroChat startapı “INMerge Innovation Summit”də iştirak, IDDA Awards-da “İlin kəşfi” nominasiyası, 2025-ci ildə Innos-tart Grand Final (Bakı), İstanbul Bilişim Vadisi və digər bir çox layihələrdə, proqramlarda iştirak, ardıcıl qazanılan qalibliklər regional ekosistemdə NDU-nun rolunu gücləndirib”, – deyə E.İsa-

yev vurğulayıb.

İRİA-nın İdarə Heyətinin sədri Fərid Osmanov çıxışında ekosistemi sürətlə inkişaf edən ölkələrdə innovasiya məkanlarının aparıcı rol oynadığını ifadə edib. Bildirib ki, “Azərbaycanın rəqəmsal gələcəyini qururuq” deyişi ilə fəaliyyətimiz çərçivəsində ölkədə artıq üçüncü innovasiya mərkəzinin açılışını etdiyimiz Naxçıvan İnnovasiya Mərkəzi genişlənən innovasiya şəbəkəsinin növbəti mərhələsidir. Bu mərkəz həm də Azərbaycan ali təhsil müəssisələri arasında ilk dəfədir ki, Naxçıvan Dövlət Universitetində fəaliyyətə başlayıb. O həmçinin bildirib ki, bu mərkəzlər təkcə binalar və laboratoriyalar deyil, ideyaların yarandığı, biliklərin paylaşıldığı və innovasiya mədəniyyətinin formalaşdığı məkanlardır. Fərid Osmanov: “Əməkdaşlıq bu mərkəzin əsas istiqamətlərindən biri olacaq. Universitetlərlə elmi layihələr, şirkətlərlə texnologiya transferi, startaplar üçün inkubasiya və akselerasiya proqramları, dövlət qurumları ilə STEAM təşəbbüsləri və beynəlxalq grant proqramlarına çıxış bu mərkəzin fəaliyyətinin tərkib hissəsində yer alacaq”, – deyə qeyd edib.

Açılış mərasimində çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat nazirinin müavini, nazir səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Azər Məmmədrahimov vurğulayıb ki, Naxçıvan İnnovasiya Mərkəzi dövlətimiz tərəfindən ölkəmizdə innovativ yeniliklərin tətbiqi yönündə uğurlu fəaliyyətlərin davamıdır və bura müxtəlif innovasiyayönümlü layihələr həyata keçirilməsində texnoloji sahibkarlar,

startapçılar və innovatorlar üçün vahid mərkəz rolu oynayacaq.

Sonra Ərzurum Texnik Universitetinin prorektoru Ceren Sultan Elmali, Bakı Mühəndislik Universitetinin prorektoru Ağası Məlikov, İRİA-nın Texnoparklarla iş şöbəsinin müdiri Elvin Hacıyev, İstanbul Cerrahpaşa Universitetinin professoru Aysel Ersoy, NDU-nun İnformasiya Texnologiyaları şöbəsinin müdiri Hüseyn Əsgərli, Azərbaycan-Britaniya Peşəkarları Assosiasiyasının (AABP) sədri İlham Cəfərlı çıxış ediblər. Nətiqlər innovasiya məkanlarının yaradılmasının innovativ təfəkkürlü yeni nəsil yetişdirmək yönündə mühüm və özünəməxsus önəm daşdığını qeyd ediblər.

Çıxışlar dinləndikdən sonra Naxçıvan Dövlət Universiteti ilə Azərbaycan-Britaniya Peşəkarları Assosiasiyası arasında əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanıb, sonda xatirə fotosu çəkdirilib.

Mərkəzin açılış mərasimindən sonra 1-2 oktyabr tarixlərini əhatə edən “İnnovasiya və davamlı inkişaf: yeni ideyalar və həllər” mövzusunda I beynəlxalq elmi konfrans öz işinə başlayıb.

Qeyd edək ki, konfrans 6 bölmədə 28 panel olaraq işini davam etdirib. Konfransa 500-dən çox müraciət daxil olub, 413 iştirakçının tezisi şifahi təqdimat üçün qəbul olunub ki, beləliklə, 11-i xarici olmaqla, 71 müəssisədən məruzəçi konfransda çıxış edib. Bölmə iclaslarında Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində fəaliyyət göstərən 61 müəssisədən məruzəçilər dinlənilib. İki gün davam edən konfransın sonunda iştirakçılara sertifikatlar verilib.

Naxçıvanda “Özgə uşağı olmur” devizi altında uşaq və yeniyetmələr üçün festival təşkil olunub

“Yeni nəsil qızlar: təhsildə və həyatda uğura doğru” layihəsi “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyi (AUİB) tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin ayırdığı qrant vəsaiti hesabına icra olunur və layihənin yekun tədbiri Naxçıvan Muxtar Respublikasında təşkil edilib.

Tədbirdə əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Dövlət Himni səsləndirilib.

Ordubad Rayon Mədəniyyət Sarayında keçirilən “Özgə uşağı olmur” devizi altında uşaq və yeniyetmələr üçün festivalın açılış mə-

rasimində çıxış edən layihənin rəhbəri, AUİB-in sədri Kəmalə Ağazadə qonaqlara layihə çərçivəsində icra edilən fəaliyyətlər haqqında məlumat verib. O qeyd edib ki, 4 ay müddətində Bakıda yaşayan və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan, potensial erkən nikah, məişət zorakılığına məruz, təhsildən kənar qalan və hazırda reabilitasiya keçən yeniyetmə qızlar, Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində isə Naxçıvan Qızlar Liseyinin müdavimləri və eləcə də Ordubad şəhər tam orta internat məktəbinin qız şagirdləri arasında gənc qızların maarifləndirilməsi üçün motivasiya təlimləri və art-terapiya kursları baş tutub. Ötən müddət ərzində onlarda özünəinam və fərdi inkişaf

fi təmin etməklə yeniyetmə qızların həyatda uğur qazanmasında təhsilin vacibliyini göstərən modelin özündə əks etdirən “7 uğurlu gözəl” adlı qısa videoçarxlar nümayiş etdirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramilə Seyidova çıxış edərək komi-

darlığını bildirmişdir.

Komitə sədri vurğulayıb ki, ölkəmizdə uşaqların hüquqlarının qorunması məsələsində təhsil sistemi əsas prioritetlərdən biridir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi olaraq biz də öz fəaliyyətimizdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların diq-

kil olunmasını vurğulayıb.

Festival çərçivəsində layihəyə cəlb edilmiş benefisiarların əl işlərindən ibarət sərgi nümayiş etdirilib, qonaqlar “7 uğurlu gözəl” videoçarxlarını izləyib, eləcə də istedadlı yeniyetmələrin mahnı və rəqsləri, şeirləri səsləndirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri

tənin ailə, qadın və uşaq məsələləri ilə bağlı qeyri-hökumət təşkilatları ilə birgə əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirib. Layihəyə qoşulan qızlar, həmçinin lisey və internat məktəblərinin uşaqları birgə fikir mübadiləsi aparmaq imkanını qazanıblar ki, bu da olduqca müsbət haldır. Ramilə Seyidova göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə dərin minnət-

qətdə saxlanılmasına, təhsildən yayınanların isə yenidən məktəbə cəlb olunmasına xüsusi önəm veririk. Belə ki, may ayı ərzində 22 uşağın təhsilə cəlb olunması təmin edilib.

Festivalda çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı Elmar Rzayev layihənin sosial vacibliyini və bu cür fəaliyyətlərin xüsusilə ölkəmizin regionlarında daha çox sayda təş-

üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin iştirakçılarına hədiyyələr təqdim edilib.

Qeyd edək ki, tədbir Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin tərəfdaşlığı, Ordubad Rayon İcra Hakimiyyəti və Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilib.

Yeni nəsil qızlar: təhsildə və həyatda uğura doğru

“Yeni nəsil qızlar: təhsildə və həyatda uğura doğru” layihəsi çərçivəsində Naxçıvana səfər edən “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin nümayəndələri Əshabi-kəhf ziyarətgahına ekskursiya ediblər. Səfər zamanı iştirakçılar ziyarətgahın tarixi və mədəni əhəmiyyəti ilə tanış olublar.

Sonra İctimai Birliyin nümayəndələri Milli Müdafiə Universitetinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Naxçıvan Hərbi Kollecinə olublar.

Hərbi kollecin rəisi, polkovnik-leytenant Yaşar Hüseynov çıxış edərək kollecin fəaliyyət istiqamətləri və əldə etdikləri uğurlar, “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin sədri Kəmalə Ağazadə isə layihə çərçivəsində həyata keçirilən fəaliyyətlər barədə ətraflı məlumat veriblər.

Daha sonra ictimai birliyin təqdimatını əks etdirən videoçarx nümayiş etdirilib və “Özgə uşağı olmur” himni səsləndirilib.

Ziyarətin sonunda kollecin rəhbərliyi tərəfindən xatirə hədiyyəsi təqdim olunub.

Səfərin ikinci günü birliyin əməkdaşları ilə baş tutan söhbətimizi sizə təqdim edirik: “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin sədri **Kəmalə Ağazadə**: Biz – “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyi bu ilin iyun ayından etibarən bu layihəni Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin ayırdığı qrant vəsaiti hesabına həyata keçirir. Layihə iki mərhələdən ibarət idi. Birinci mərhələ iyun ayında baş tutdu. Bu mərhələdə birlikdən 20 qız layihəyə qoşuldu. Onların motivasiyasının artırılması məqsədilə art-terapiya təlimləri təşkil olundu. Ümumilikdə, 18 gün ərzində 60 qız uşağına motivasiya proqramı təqdim edildi, erkən nikah, məişət zorakılığı və təhsildən kənar qalma kimi problemlərin həlli istiqamətində qanunvericilik, idarəetmə və art-terapiyanın həyatdakı rolu mövzularında təlimlər keçirildi. Layihənin ikinci mərhələsi isə həmin qızların art-terapiya vasitəsilə məişət tullantılarından hazırladıqları əl işlərinin festival formatında təqdimatından ibarət idi. Tədbir zamanı iştirakçıların çıxışları, arzuları, istəkləri səsləndirildi və bütün uşaqlar birlikdə “Özgə uşağı olmur” devizi altında layihənin himnini ifa etdilər. Festival Ordubad Şəhər Mədəniyyət Mərkəzində keçirildi. Bu layihədən sonra biz Naxçıvan Şəhər Hərbi Kollecinə “yeni nəsil oğlanlarımızı” da gördük. Məktəbin rəhbəri Yaşar müəllimin ata qay-

ğısını, vətənpərvərliyini və sevgisini öz işində necə nümayiş etdirdiyinin şahidi olduq. Artıq burada yeni bir ideya formalaşır: “Yeni nəsil qızlar, yeni nəsil oğlanlar cəmiyyətdə töhfələriniz nə olacaq?” Bu məsələni 2026-cı ilin strateji planında birlikdə müzakirə edərək ortaq qərara gələcəyik. Çünki bizim üçün özgə uşaq yoxdur – istər bu kollecdə, istər Naxçıvanda, istərsə də Azərbaycanın bütün bölgələrində. Bizim üçün yalnız uşaq var: uşağın müdafiəsi, inkişafı, gələcəyi, cəmiyyətə şəxsiyyət kimi formalaşması və Azərbaycan üçün layiqli vətəndaş olması var. Azərbaycan ailə modelində isə hər bir uşağın öz yeri və öz dəst-xəti mövcuddur.

“Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin mətbuat katibi **Rüfət Zakizadə** ilə həmsöhbət olduq. O bildirdi ki, bu gün “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərinin yekun günüdür. Qeyd etmək istərdim ki, bu cür sosial layihələr “Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyi tərəfindən davamlı olaraq həyata keçirilir. Sosial layihələrin vacibliyi və fəaliyyətlərin, xüsusilə ölkəmizin bütün regionlarında çox sayda keçirilməsi həssas qrupdan olan uşaqlarda özünəinam və fərdi inkişafı təmin etməklə yeniyetmə qızların həyatda uğur qazanmasında mühüm yer tutur.

“Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin könüllüsü **Aytən Eyubova** bildirdi ki, Naxçıvanda “Yeni nəsil qızlar: təhsildə və həyatda uğura doğru” layihəsinin həyata keçirilməsinə dəstək olmaq üçün 3 nəfər könüllü olaraq Bakıdan Naxçıvana səfər etdik. Bu tədbirdə könüllü kimi iştirak etmək bizim üçün çox dəyərli təcrübə oldu. Səhnəarxası və səhnəönü bir çox fəaliyyətlərdə iştirak etdik. Layihənin əsas məqsədi erkən nikah, məişət zorakılığı və təhsildən yayınma kimi cəmiyyət üçün olan problemlərin qarşısını almağa yönəlib. Bu Naxçıvana ilk səfərimiz idi. Lakin kollektivimizə göstərilən diqqət və qayğı sayəsində heç bir yadlıq çəkmədik.

Yeni nəsil qızlar: təhsildə və həyatda uğura doğru” layihəsinin həyata keçirilməsinə dəstək olmaq üçün 3 nəfər könüllü olaraq Bakıdan Naxçıvana səfər etdik. Bu tədbirdə könüllü kimi iştirak etmək bizim üçün çox dəyərli təcrübə oldu. Səhnəarxası və səhnəönü bir çox fəaliyyətlərdə iştirak etdik. Layihənin əsas məqsədi erkən nikah, məişət zorakılığı və təhsildən yayınma kimi cəmiyyət üçün olan problemlərin qarşısını almağa yönəlib. Bu Naxçıvana ilk səfərimiz idi. Lakin kollektivimizə göstərilən diqqət və qayğı sayəsində heç bir yadlıq çəkmədik.

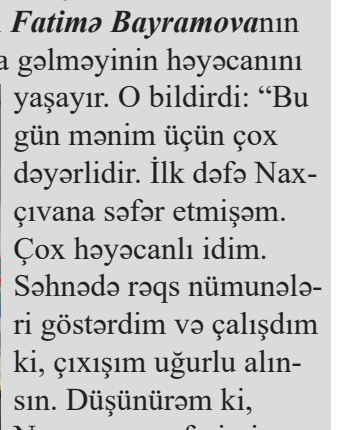
Tədbirdən sonra Əshabi-kəhf ziyarətgahını, Möminə xatun türbəsinə və Xan sarayını da ziyarət etdik. Naxçıvanı gəzərək onun gözəlliklərini yaxından tanıdıq. Əminik ki, bu bizim Naxçıvana son səfərimiz olmayacaq.

“Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin qızları ilə də həmsöhbət olduq.

Karate üzrə kyokushin növündə 4 qat respublika, 1 dəfə isə Avropa çempionu olan, hazırda 10-cu sinifdə təhsil alan 14 yaşlı **Ayan Macidli** deyir: “Əslən naxçıvanlı olduğum üçün buraya tez-tez gəlib-gedirəm. Bu gün isə mənim üçün xüsusi bir gündür. Çünki baş tutan festivala uzun müddətdir, hazırlışırdıq və inanırdım ki, uğurlu olacaq. “7 uğurlu gözəl” filmində nümayiş olunan 1-ci gözəl mən idim. Burada çıxış etməkdən qürur duyuram. Düşünürəm ki, biz yeni nəsil qızlar həm zərif, həm də güclüyük”. Müsahibimiz qeyd edir ki, gələcəkdəki məqsədi Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasına və Polis Akademiyasına daxil olmaqdır.

“Azərbaycan Uşaqları” İctimai Birliyinin üzvü, 16 yaşlı **İlahə Məmmədova** isə qeyd etdi: “Yeni nəsil qızlar” layihəsində iştirak etdiyim üçün çox şanslıyam. Naxçıvanda təqdim olunan “7 uğurlu gözəl” filmində rol almışam. İctimai birlikdə qazandığım bacarıqlarımı müxtəlif təlimlərdə və art-terapiyalarda nümayiş etdirmişəm. Tədbirimiz uğurla yekunlaşdı. Artıq ikinci dəfədir, bu diyara gəlirəm və çox sevirdim Naxçıvanı”.

Festival iştirakçılarından digəri **Fatimə Bayramovanın** sözlərinə görə, ilk dəfə Naxçıvana gəlməyinin həyəcanını yaşayır. O bildirdi: “Bu gün mənim üçün çox dəyərlidir. İlk dəfə Naxçıvana səfər etmişəm. Çox həyəcanlı idim. Səhnədə rəqs nümunələri göstərdim və çalışdım ki, çıxışım uğurlu alınsın. Düşünürəm ki, Naxçıvana səfərimiz yaddaşımıza əbədi həkk olunacaq, ən gözəl xatirələr kimi xatırlanacaq”.

Vətən igid oğulları ilə var olur

Vətən torpağı hər bir azərbaycanlının ən müqəddəs dəyəridir. Bu torpaq uğrunda canını fəda edən qəhrəmanlar isə xalqımızın qürur mənbəyidir. Şəhidlərimiz öz ölümsüzlüyü ilə bizə göstərdilər ki, Vətən sevgisinin ən ali mərtəbəsi məhz şəhidlikdir. Onlar igidliyi, mərdliyi ilə tarix yazdılar, adlarını əbədi olaraq yaddaşlara həkk etdilər.

Bu gün biz torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən igidlərimizi ehtiramla yad edirik. Onlardan biri də leytenant Elşən Məmmədovdur. Elşən Məmmədov 21 aprel 1999-cu ildə Şərur rayonunun Danyeri kəndində dünyaya göz açıb. Uşaqlıqdan zəhmətsevərliyi və Vətənə olan sevgisi ilə seçilən Elşən ilk təhsilini kənd məktəbində alıb, 2013-cü ildən

isə Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə qəbul olmuşdur. O, 2016-cı ildə Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbin kursantu olub və 2020-ci ildə məktəbi leytenant rütbəsi ilə bitirərək hərbi xidmətə başlayıb. Elşənin hərbi xidməti 44 günlük Vətən müharibəsinə təsadüf edib. O, qəhrəmanlıqla döyüşərək Füzuli istiqamətində gedən ağır savaşlarda şəhadətə yüksəlib. Elşən Məmmədovun igidliyi dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib, o, “Vətən uğrunda”, “Cəbrayılın azad olunmasına görə”, “İgidliyə görə”, “Xocavəndin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib.

Elşən təkcə ailəsinin oğlu deyil, həm də bacısının ən yaxın dostu olub. Bacısı Gülsarə qardaşı haqqında belə danışır: “Elşənlə mən çox yaxın idik. Bacı-qardaşdan əlavə dost idik. Hər sözünü, hər sirrini mənə deyirdi, mən də ona. Nə problemim vardısı, o həll edirdi. O qədər düşüncəli idi ki, yaşımdan böyük düşündürdü. Müharibənin ortasında, ən çətin anlarda belə bizi düşündürdü. Hər zaman özündən qabaq əsgərlərini düşünür, onların yaşaması üçün özünü fəda etməyə hazır idi”. Bu səmimi sözlər bir daha göstərir ki, Elşən yalnız ailəsinin deyil, Vətəninin

də dayağı olub.

O, həyatını, arzularını, gələcəyini torpaqlarımızın azadlığına qurban verdi. Bu gün onun adı təkcə ailəsinin deyil, bütün Azərbaycanın ürəyində yaşayır. Anamın hər günü onu anmaqla keçir, Elşənə ev-muzeyi yaratmışıq. Onun xatirələri ilə dolu olan bu otaq bizə az da olsa, təsəlli olur. O hər dəfə bu evin qapısından girəndə özü ilə bərabər dünya boyda sevinc gətirirdi bizə. Gedəndə də gülə-gülə getdi. Hər bir zabıt kimi onun da ən böyük xəyalı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi idi. Vətənin dar günündə irəli atılan oğullar sırasında olmaq ona qürur verirdi. Döyüşün ilk günündən irəli atıldı və elə Naxçıvana qələbə xəbəri gətirən ilk şəhidlərdən oldu.

Biz artıq beş ildir ki, Şuşadan gələn uşaq gülüşünü, Zəngilandan havalanan vağzal səsinə eşidirik. Biz artıq azad, bütöv Azərbaycanın vətəndaşı olmanın qüruru ilə yaşayırıq. Bütün bunları isə igid oğullarımızın qəhrəmanlığı sayəsində qazandıq. Bu Vətən onu bütövləşdirən oğulları heç vaxt unutmayacaq. Biz Elşən kimi oğullarımızı daim qəlbimizdə yaşadacağıq.

✎ Zəhra VƏLİYEVƏ

Qorxmazlıq abidəsinin nümunəsi

Yükü cəsarət, hədiyyəsi əziyyət, qazancı ölməzlikdir şəhidliyin. Vətən sevgisi ilə alışıb yanaraq xalqın yaddaşında əbədi yaşamağı seçər. Qaraçuq kəndinin qəhrəman oğullarından olan Vətən müharibəsi şəhidi Sahil Məmmədov da onlardan biridir. “Şəhidlər ölməz!” Bu söz öz təsdiqini Sahilin həyat yoldaşı Turanənin ürək sözlərində tapdı, deyirdim. 7 iyun 1995-ci ildə Naxçıvan şəhər Qaraçuq kəndində həyata göz açmış igid... İtkin sayıldığı günlərdə hamını nigran qoyan, son gəlişiyə bütün kəndi ayağa qaldıran qəhrəman! Xain düşmən tərəfindən 28 sentyabrda, Vətən müharibəsinin ikinci günü snayperlə vurulur. Kəlbəcərdə, Murovdağı istiqamətində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olur. Keçən hər gün anası Sahilə xanımın saçlarını ağardır.

Şəhidin ömür-gün yoldaşı Turanə xanıma baş çəkdik. Oturduğumuz otaqda sözlərdən əvvəl susqunluq, həsrət danışdı. Hiss olunurdu ki, bu evdə onun izləri, xatirələri hər küncdə yaşamağa davam edir. Söhbətimiz zamanı Turanə xanım Sahilin ailəsinə, ən çox da qızına bağlılığından danışdı. Qızı dünyaya gələn gün

Sahil “Qızım həyatıma Ay kimi doğdu, Günəş kimi parladi”, – deyərək qızının adını Şəms qoydu. Ailəsinə olan bağlılığı və sadıqlığı onun həm də Ana Vətənə sədaqətli, vətənpərvər bir igid olduğunun nişanəsi idi. Turanə xanım Sahildən danışarkən qürurla, fəxrlə onun adını çəkirdi. Siması nurla dolurdu, gözlərində isə qəhər yükü görünürdü. O, Sahili başqa cür təsvir edirdi. Sahilin yoxluğu Turanə üçün böyük çətinlik olsa da, onunla fəxr edir qürur duyur ki, onun həyat yoldaşı Vətənin bütövlüyünə qovuşması yolunda qəhrəmanlıq göstərib.

Turanə xanımın öz həyat yoldaşına bu cür hörmət bəsləməsi, onu belə gözəl xatırlaması əsl Azərbaycan xanımına yaraşan

bir xüsusiyyətdir. Söhbət əsnasında onunla bağlı təsirli xatirələrindən birini də bizlə bölüşdü. Sahil Şəmkirdə Turanə ilə gəzdikləri vaxt bir bulaq görür və deyir: “Nə gözəldir! Gələn su içir, savabı sonsuzdur. Adamın adına belə bir bulaq ola”.

Turanə isə Sahilin bu arzusunun illər sonra Bakının Qala qəsəbəsində bulaq tikdirərək yerinə yetirir. Bəlkə də, o an üçün bu sözlər öləri bir fikir idi, amma illər sonra tikilən bu bulaq həyat yoldaşı üçün, sadəcə, bir xatirəyə deyil, sevgisinin, sədaqətinin səsinə çevrildi. Vətən uğrunda canından keçən qəhrəman xidməti vəzifəsini şərəflə yerinə yetirdiyinə, döyüş hazırlığındakı nailiyyətləri və xidmətdə fərqləndiyinə görə bir sıra fəxri fərman, medal və ordenlə təltif olunub. “Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyi” medalı da onların arasında yer alıb. “Vətən uğrunda”, “Kəlbəcərin azad olunmasına görə”, “İgidliyə görə” medalları, “3-cü dərəcəli Rəşadət ordeni” isə onun Vətən savaşında göstərdiyi igidliyə görə təltifləridir.

Səmayə RƏSULOVA
Naxçıvan Dövlət Universitetinin
Jurnalistika ixtisası üzrə
IV kurs tələbəsi

Qızımın baxışları mənə həyat verdi

ən çox hər anı vurğuladı ki, yaralı halda hər şey gözlərinin önündən keçərkən qızı Miray bir an belə yaddaşından silinməyib. Sanki buludların arasından baxan qızının gözləri ona yaşamaq iradəsi verib. Ölümün ən yaxın olduğu o məqamda belə qızı onun üçün ümid işığı, yaşamaq səbəbi olub.

Mirkənan Kərimov qeyd etdi: “Bizə yaşatdıqları soyqırımı və ədalətsizlik nifrətimizi gücə çevirdi. Biz torpaqlarımızı azad etmək üçün hər zaman hazır gözləyirdik. Bilirdik, qarşımızda necə kinli bir düşmən var və onun bu münəfişəni sülhlə həll etməyə fikri yoxdur. Məhz elə buna görə

də hər bir hərbcı düşmənin üstünə atılmağa, torpağımızı işğaldan azad etməyə tələsirdi. Həmin gün biz döyüşə gülə-gülə getdik. Bir ovuc torpağı canımızdan əziz bilib döyüşdük. Xalqın arxamızda olduğunu bildirdik. Bizim qarşımızda düşmən, arxamızda isə dağ kimi uca xalqımız var idi. Hər bir əsgər bundan güc alır, irəliləyirdi.

Vətən uğrunda sağlamlığımı itirən hərbcı uğurun əsas səbəbini yalnız intiqam hissi ilə izah etmir. Əsas motivasiya kimi Vətən sevgisini göstərir, o bildirdi ki, “Zəfərin əsas səbəbi düşməne qarşı hiss etdiyimiz intiqam və qisas idi, amma ən böyük səbəb

Vüqarlı dağların qəhrəman oğlu

Ulu Naxçıvanın qədim yurdu Kəngərlinin nəv igidlərinin qəhrəmanlığı yüz illər boyu tarixə iz salıb. Kəngərli süvarilərinin soracağı əsrlərin o tayından gəlir bu günümüzə çatır. “Naxçıvan tarixi” çoxcildliyinin ikinci cildində yazılıb: “Onlar haqqında fikir demək üçün görək o qoşunları döyüş vaxtı müşahidə edəsən. Bunlar elə bil, qəzəblənmiş Allahın odu və ildırımındırlar. Döyüş vaxtı göydən düşmənlərin lap mərkəzinə düşürlər, ölüm və dəhşət səpələyirlər”.

Əsrlərboyu öz yurdunu sevmən, onu canından əziz bilən Kəngərli-lər daim dövlətin, Vətənin sadıq əsgəri olublar. Onların davamçıları da bu ruhu yaşadıb. 1990-cı illərdə Sədərək döyüşlərində, 2020-ci ildəki haqq savaşımızda Kəngərlinin igidləri öz qəhrəmanlığı ilə dastan yazıb. Qədim Qarabağlar kəndinin igid oğlu Vüqar Əsgərov da onlardan biridir. Onun doğulub boya-başa çatdığı ocaqda yığ. Səmayə ana səsimizi eşidən kimi tələsik çölə çıxır. “Vüqarın qonaqları gəlib”, – deyir sevinir. Evə dəvət edir bizi. Qapıdan girən kimi otacağın yuxarı hissəsində böyük bir fotoya dəyir gözü. Gülən gözləri ilə bizə baxır Vüqar. Sanki “Xoş gəlmisiniz”, – deyir bizə. Onun əşyaları, çarpayısı, son dəfə sarılıb gəldiyi bayraq və qəhrəmanlığın təsdiqi olan medallara baxdıqca gənc ömrün şərəfli günləri canlanır xəyalımda. Ananın həzin səsi məni fikrimdən oyadır. “Vüqarım adı kimi vüqarlı idi. Kimsəyə boyun əyməzdi. Haqqı tapdalanan birini görsə, ona əl uzadar, payından pay verərdi özündən kiçiklərə. Tanrı onu elə bil, seçmişdi öz yaşadlarından. Evə, ailəyə bağlı idi”, – deyir Səmayə ana: “Dörd övladım var. Naxçıvanın ən əziyyətli günlərində birini tapıb, birini tapmayan illərdə belə qəddim əylməyib. Həyat yoldaşım əl-ələ verib çətinliklə böyütmüşdük balalarımızı.

Vüqar sonbəşik idi, bəlkə də, ona görə onu bu qədər sevirdim bilmirəm. Bəlkə də, ürəyim onun Tanrı qonağı olduğunu hiss edirdi deyə. Qoymazdı ki, qəm çəkim

məni bir az kefsiz görsə, gəlib boynumu qucaqlayardı. Toya hazırlaşırıdım o müharibə başlamazdan əvvəl. Bir neçə ay idi, orduda xidmət edirdi. Aylıq maaşımı gətirib mənə verirdi. Mən də hər ana kimi toy hazırlığı görürdüm balama. Evi-eşiyi təmir etdirmişdik həmin yay. Gəlin gətirəcəkdim bəy balama. Amma o Vətəni məndən çox sevmiş, sən demə. Müharibə başlayan gün sevinə-sevinə “Torpaqları azad edib ordumuz”, – deyə muştuluq verdi bizə. O, sevinirdi, mən də sevin-dim, amma ürəyimdə gözyaşı tökdüm, çünki bildirdim ki, o torpaqlara can qurban verən balalar var.

Həmin gündən orada – Qarabağda sinəsindən vurulan oğulların kü-rəyini yarib çıxan güllələr biz anaların da ürəyini deşdi. Vüqar çox tələsirdi Qarabağa getməyə, getdi də. Heç kimə demədən. Həmin gün evə gəlib çantasını aldı. Culfaya təlimə getmək adı ilə çıxdı qapıdan. Son dəfə. Neçə gün bilmədim dö-yüşə getdiyini, sonra öyrəndim. Həmin günlərdə bir neçə rayon artıq azad edilmişdi. Bir neçə dəfə telefonda səsinə eşitdim, sonra oktyabrın 17-də şəhid xəbəri gəldi balamın. Gülə-gülə getmişdi, sanki toya gedən kimi. Bəy kimi toy karvanı ilə evimizə döndü. Həmin gün təkcə Qarabağlar kəndinin sakinləri yox, bütün Naxçıvan gəldi balamı qarşılayıb yola salmağa. O, bəy köynəyi geyinmişdi həmin gün. Qələbə bayrağı”.

Qəhrəmanın anası deyir ki, dövlət başçısı tərəfindən təltif edildiyi oğlunun qəhrəmanlığının sübutu olan “Xocavəndin azad olunmasına görə”, “Şuşanın azad olunmasına görə”, “Füzulinin azad olunmasına görə”, “Hərbi xidmətlərə görə”, “Vətən uğrunda” medalları və onun qəhrəmanlığı haqqında deyilənlər, azad olunmuş torpaqlarda yanan çıraqlar onun tək təsəllisidir.

Bu gün Vüqarın vüqarlı duruşu ilə təkcə anası Səmayə xanım, bacısı Bahar qürur duymur. O, bir elin, azad bir Vətənin qüruru, Vüqarıdır.

asan deyil. Amma inam, dözümlü və yaxınların dastəyi ilə o dövrü keçdim. Qürur hissi ilə bildirmək istəyirəm ki, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı, bu ən böyük rahatlıq və qürur mənbəyidir”.

Mirkənan Kərimov onu da vurğulayır ki, dövlət tərəfindən işlə təmin olunub və sosial sahədə Vətənə xidmət etməyə davam edir: “Qazilərə göstərilən hörmət və qayğı bizi ruhlandırır. Var olsun Azərbaycan xalqı”.

Qeyd edək ki, Vətən savaşında göstərdiyi şücaətə görə o, “Laçınnın azad olunmasına görə”, “Cəbrayılın azad olunmasına görə”, “Vətən müharibəsi iştirakçısı”, “Qubadlının azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib.

“Şərq qapısı”

Vətən müharibəsinin unudulmaz qəhrəmanlarından biri də ölümə üz-üzə, yaralı halda saatlarla döyüş meydanında qalan 44 günlük Vətən müharibəsinin qazisi Mirkənan Kərimovdur. Onun üçün bu anlar təkcə bir müharibə xatirəsi deyil, həm də həyatla ölüm arasındakı ən böyük imtahan olub. O, şəhid qardaşlarını gözlərinin qarşısında itirib, özü isə möcüzə nəticəsində sağ qalıb.

Qazi o günləri xatırlayarkən

Zəfər tarixi

Yaddan çıxmaz Qarabağ

Əzizinəm, Qarabağ,
Şəki, Şirvan, Qarabağ.

Aləm cənnətə dönsə,
Yaddan çıxmaz Qarabağ.

Yüz illər öncədən dillərdə dolayan bu sətirilər nə az, nə də çox düz 29 il ürəyimizi göynədib, qəlbimizi dağlayıb. Şuşa deyəndə sevincimiz yox olub, Xocalının adı gələndə qəlbimiz qan ağlayıb, Zəngilan deyiləndə danışmağa sözümlüz çatmayıb.

Nə vaxt ki bu sədanı eşitmişik, gözümüzüzdən axan yaş sel olub çayları məcrasından çıxarıb, daş olub ürəyimizə yerləşib. Bəlkə də, bu sətirilər illərin süzgəcindən süzlülüb bizə gələndə, dilində bu bayatı ilə dünyadan köçən analar hiss edirmiş ürəyimizdə Qarabağ adlı bir yara açılacağını. Çünki onlar bizə zorla qonşu edilən, torpağımızdan pay veriləb dövlət qurulan ermənilərin necə məkrli olduğunu yaxşı bildirdilər. Bir gün İrəvanı, səhəri Göyçəni, Zəngəzuru qanlı caynağına keçirən ermənilərin gözü Naxçıvanda və Qarabağda idi. İllər keçdikcə bu bayatını dilə gətirən insanların nə qədər uzaqgörən olduğunu da şahidi olduq. Və 29 il “Yaddan çıxmaz Qarabağ”, – deyib yaddaşımızı korlanmağa qoymadıq. Qarabağa bizsiz 29 qış gəldi, yaz keçdi biz burada onsuz buz tutduq, o bizdən ayrı külə döndü, dağıldı. İllər, beləcə, keçdi, biz cənnət Şuşamıza, dağlar gözəli Kəlbəcərə, Laçına həsrət qalsaq da, yaddan çıxarmadıq heç nəyi. Hər gün dinlədik Qarabağ şikəstəsini, hər sətrini qəlbimizə yazdıq. Şuşanın başı dumanlı dağları heyl zümzümə etdi bu bayatını, Laçın quşu dağlara haray saldı bu sətirilərlə, sönən ocaqların tüstüsü dilə gəldi, sahibinə həsrət qalan düzlər, çəmənlərin, başqa torpağa kök sala bilməyən xarıbülbulün, dilsiz-ağızsız Qarabağ atının nələsi bu bayatının sətirilərində göylərə ucaldı. Aləm cənnətə döndü, amma Qarabağ yaddan çıxmadı, çıxmasına imkan vermədik. Çünki Qarabağ şikəstəsi bu başıbəlalı torpağın onilliklərə söykənən harayı idi.

Olan-qalan yayımızı

Çox gördü zaman bizə.

Yad ellərin qarı yağır
Haçandan elimizə...

Vaqif Səmədoğlu deyirdi bu sözləri. Həmin vaxtlarda, Qarabağın düşmən tapdağında dağıldığı illərdə. Onun kimi neçə şair, neçə şuşalı, laçınlı, Qarabağ, torpaq deyə-deyə köçdü bu dünyadan. Neçə-neçə Qarabağsız qarabağlılar gəldi dünyaya. Biz hər doğulan körpənin adını azanla bərabər qulağına pıçıldayanda “Yaddan çıxmasın Qarabağ” da dedik. Düşmənin qanlı caynağında qanına qəltan edilən körpələri tez-tez yada salıb Xocalı adlı bir dərdimiz, Şuşa adlı nisgili-miz olduğunu yeritdik körpələrin beyninə. Onlar parçalanmış, yaralı Azərbaycanın dərdinə dərman olmaq üçün böyüdülər. Qarabağ sözü ilə yatıb Şuşa kəlməsi ilə yetişdilər. Və vaxt-vədə yetişəndə Şuşanı görmədən onun haqqında əfsanələr, bayatılar dinləyib böyüyən

oğullar sərt qayaları aşıb qəhrəmanlıq dastanı yazıb cəmi 44 gündə azad etdi Qarabağı. Bu qisas təkcə 29 illik həsrətə son qoymadı, həm də 200 il öncədən parçalanan, yarımcıan edilən Azərbaycanın, Pənahəli xanın qütbətdə dayanan ürəyinin, siyasi səbəblərdən İran şahına əvə verilmiş

Ağabəyim ağa Cavanşirin Vətən həsrəti ilə yanan qəlbinin qisasını aldı. Və həmin gün Şuşa dağlarına yayılan Qarabağ şikəstəsinin səsi daşı da, torpağı da sevindirdi. Və Qarabağın heç vaxt yaddan çıxma bilməyəcəyini xain qonşulara sübut etdi. Artıq beş ildir ki, əzəli, əbədi torpağımıza qayıdan hər kəsin dilində bu cümlə var: “Aləm cənnətə dönsə, yaddan çıxmaz Qarabağ”.

“Şərq
qapısı”

Haqqın, ədalətin təntənəsi

Yaşanan o tarixi anları heç vaxt unutmaq. 30 il həsrətində olduğumuz, hər il diləklərimizdə tutduğumuz əzəli torpaqlarımız uğrunda savaş gədirdi. Aldığımız şəhid xəbərləri bizi sarsıtsa da, əzmimizi, iradəmizi itirmir, düşmən qarşısında əyilmirdik. Xalq-dövlət-ordu birliyi gücümüzü daha da artırır, düşmənin xain niyyətlərini məhv edirdi. Torpaqlarımızın azad olunma xəbərini həyəcan və sevinc dolu göz yaşlarıyla qarşılayırdıq. Ali Baş Komandanın qətiyyətli çıxışları, müsahibələrini acgözlüklə izləyir, haqq etdiyimiz zəfərə addım-addım yaxınlaşırdıq. Hər iki cəbhədə – informasiya və döyüş cəbhəsində düşmənlərə, məkrli niyyətlərə qarşı böyük savaş açılmışdı. İnanırıdık, güvənirdik, əmin idik.

Heç vaxt inamımızı itirməmişdik. İnanırıdık ki, bir gün öz ata-baba torpaqlarımıza geri dönəcəyik. Haqq-ədalət gec-tez öz yerini tutacaqdı. Bizim işimiz haqq işi idi. Və bu haqqın qabağında heç bir qüvvə dayana bilməzdi.

Biz güvənirdik. Sözü imzası qədər dəyərli olan ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin 30-a yaxın nüfuzlu xarici kütləvi informasiya vasitəsinə verdiyi müsahibələr Azərbaycanın apardığı haqq savaşını, baş verən prosesləri bütün dünyaya çatdırırdı. Biz ordumuzun gücünə belə idik. Əmin idik ki, müzəffər Ordumuz bu zəfəri qazanacaq. Düşmən də belə oldu – barəsində mif yaratdıqları Ohanyan səddi yarılanda, torpaqlar qarış-qarış, addım-addım alınanda, şəhidini yerdə qoymayıb çiyində daşıyan və düşməne meydan oxuyan Azərbaycan əsgərini görəndə.

Zəfərin qazanılmasına Naxçıvan Əlahid-ə Ümumqoşun Ordunun xüsusi təyinatlıları da öz töhfələrini verdilər. Ölkə başçısı İlham Əliyev Naxçıvan Ordusunun hərbiçilərinin şücaətini dəyərləndirərək demişdir: **“İkinci Qarabağ müharibəsində Naxçıvan Ordusunun hərbiçiləri – həm xüsusi təyinatlılar, həm digər birləşmələrin hərbiçiləri fəal iştirak etmişlər və şəhidlər vermişlər, böyük fədakarlıq göstərmişlər”**.

Dağına, daşına nabeləd müqəddəs yolun yolçuları doğma Naxçıvan elindən ta Şuşayacan yol qət etdilər. Füzuli-Xocavənd, Füzuli-Şuşa istiqamətində döyüş yolu keçən Naxçıvan xüsusi təyinatlıları bu yolda çətinliklərə sinə gərdilər, silahdaşlarını itirdilər, lakin bir addım belə geri çəkilmədilər. Çox mürəkkəb relyefə malik ərazilərdə peşəkarlıq nümunəsi göstərərək düşmənin qurduğu pusquları yarıdılar. Verilən hər bir tapşırıq uğurla yerinə yetirildi. Noyabrın 8-i düşməndən tamamilə azad edilən Şuşaya bayraq sancan hərbi qulluqçular sırasında Naxçıvan heyəti də iştirak edib.

Beləliklə, düşmən öz məğlubiyyətini qəbul edərək geri addım atdı. Cəmi 44 gün ərzində tarixi Zəfər əldə olundu, düşmən birliyimizin, gücümüzün önündə diz çökdü. Ermənistan kapitulyasiya aktına imza atdı. Həmin tarixi gün – 8 noyabr əsrlər ötsə də, unudulmayacaq. Əllərində

bayraq, ürəyində Vətən sevgisi, dilində “Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz” şüarı ilə küçələrə axışan insanların sevinci, həyəcanı “dəmir yumruğu” ilə düşmənin başını əzən Ali Baş Komandanına minnətdarlığı, ordumuzun igid zabit və əsgərlərinə sonsuz güvənin ifadəsi idi.

Böyük zəfərin qazanılmasından sonra düşmənin yad torpaqlara ögey münasibətindən doğan dağıdıcı fəaliyyəti nəticəsində xarabalığa dönmən torpaqlarda canlanma başladı. Ölkə başçısının 2022-ci il 16 noyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı”nın uğurlu icrası vəd edilən kimi Qarabağı cənnətə çevirməkdədir.

44 günlük Vətən müharibəsindən sonra qarşıda dayanan vəzifələrdən biri işğal dövründə ermənilərin viran qoyduğu yaşayış məntəqələrimizin bərpası idisə, digər məqam azad edilmiş ərazilərin mina və partlamamış silah-sursatdan təmizlənməsi idi. Beləliklə, Ermənistanın xalqımıza qarşı apardığı mina terroru ilə paralel olaraq qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri təxribatlar törətməkdə davam edirdi. 2023-cü ilin sentyabrında törədilən terror cavabsız qalmadı. Dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin xüsusi göstərişinə əsasən qarşıya qoyulmuş tapşırıqlar cəmi 23 saat ərzində şəxsi heyət tərəfindən minimum itki və yüksək peşəkarlıqla yerinə yetirildi. Bununla da Azərbaycan Respublikasının suverenliyi tam bərpa edildi. Azərbaycan xalqının həyatında müstəsna əhəmiyyət kəsb edən şanlı zəfər sayəsində bu gün Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı suverenliyimizin bərqərar olduğu bütün ərazilərdə qürurla dalğalanmaqdadır. Vətən müharibəsində olduğu kimi, 2023-cü ilin sentyabrında keçirilən antiterror əməliyyatının qısa müddət ərzində, uğurla başa çatması da haqqın, ədalətin daha bir təzahürü idi.

Qazandığımız tarixi zəfərdən 5 il ötür. 2025-ci il həm də ölkəmizdə “Konstitusiyaya və Suverenlik İli” kimi tarixin yaddaşına həkk olunacaqdır. 5 ildə baş verən mühüm tarixi hadisələr, yeniliklər, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun dirçəlişinə rəvac verib. Bu il avqustun 8-də reallaşan Vaşinqton görüşü, əldə olunan razılaşma və imzalanan sənədlər növbəti tarixi uğurumuz kimi səciyyələndirilir. Həmçinin Naxçıvanın paytaxtla quru bağlantısı təmin edilir. Zəfərdən sonra daim gündəlikdə saxlanılan bu məsələ, nəhayət ki, öz həllini tapmış və bu istiqamətdə işlər davam etməkdədir. Bu yol yalnız Azərbaycanın iki hissəsini bir-birinə birləşdirməyəcək, həm də beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinə çevriləcək.

32 illik həsrətdən sonra avqust ayının 21-də öz elinə, obası-

na dönmən kəlbəcərlilərin sevincinə şərik olan ölkə başçısı dünya birliyinin bizim qələbəmizi və yeni reallıqları qəbul etməsini tarixi hadisə adlandıraraq demişdir: **“Azərbaycan ləyaqətli ölkədir, güclü ölkədir, heç kimə məsləhət görmürük ki, nə vaxtsa bizə qarşı hansısa bəd əməllər haqqında düşünsün. Hər halda son 80 il ərzində dünyada Azərbaycan qədər tam və mütləq qələbə qazanan ikinci ölkə olmamışdır. İndi dünyada gedən prosesləri görürsünüz. Müxtəlif yerlərdə toqquşmalar, müharibələr, hərbi cinayətlər baş alıb gedir. Amma heç kim tam qələbə qazanmayıb. Müharibələr davam edir, daha böyük coğrafiyanı əhatə edir və yəqin ki, davam edəcək. Yəni bax bu siyasi məsələlərin inkişafı bunu göstərir. Tək yeganə ölkə bizik. Yeganə xalq bizik ki, tam qələbə qazandıq, mütləq qələbə qazandıq. Düşməni kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik və eyni zamanda sülhün təminatçısı da Azərbaycandır”**.

Bəli, qazanılan mütləq qələbə, işğaldan azad olunan torpaqların yenidən qurulması, mühüm infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, sakinlərin öz el-obasına qayıdışı, “Xocalı faciəsi” ifadəsi ilə hər il xatırladığımız, bu günün abad, azad Xocalısı, Qarabağ Universitetini qurduğumuz Xankəndi özümüzə qayıdış, haqq-ədalətə çağırış, Vətənə sonsuz məhəbbətin ifadəsi, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasətinə sadiqliyin, xalqına həsr etdiyi ömrün zəfər nəğməsidir!

✍️ Ruhiyyə
RƏSULOVA

Gələcəyin pedaqoqlarını yetişdirən ocaq

Müəllim öz həyatını cəmiyyətin nurlu gələcəyinə həsr edən, əməyi ilə əsl vətənpərvərlik nümunəsi göstərən, cəmiyyətin gələcəyini etibar etdiyi insandır. Elə buna görə də müəllim əməyinin bənzəri yoxdur. Müəllim təhsilimizin siması kimi, cəmiyyətimizin ən nüfuzlu şəxslərindən olub, sözün əsl mənasında, fədakarlıq simvolidir. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin sözləri ilə desək, **“Mən yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımıram”**. Bu dəyərli kəlam müəllimlik peşəsinin böyüklüyünü və məsuliyyətini aydın şəkildə ifadə edir. Bu gün ölkəmizdə müəllim kadrlarının hazırlanması və onların yüksək ixtisasla təchiz olunması istiqamətində mühüm işlər görülür. Naxçıvan Muxtar Respublikasında isə bu missiyanı uğurla həyata keçirən əsas elm ocaqlarından biri Naxçıvan Müəllimlər İnstitutudur. Ötən 25 il ərzində bu təhsil müəssisəsi minlərlə gənci sabahın müəllimləri kimi yetişdirib.

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 2000-ci il 13 iyun tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Naxçıvan filialı kimi yaradılmışdır. 26 av-

səviyyəsində isə 4 ixtisas üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir. İnstitutun tələbələrə tərbiyə işi yüksək mədəni və ixtisas hazırlığı səviyyəsinə malik, rəqabət qabiliyyətli, gələcək mütəxəssisin yaradıcı şəxsiyyət kimi formalaşdırılması və hərtərəfli inkişaf etdirilməsi istiqamətində qurulub.

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun elmi fəaliyyətində tələbələr üçün əlverişli maliyyələşdirmə və maddi-texniki təchizat şəraitinin yaradılması, fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatların yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi və gələcəkdə elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması prosesinə istedadlı gənclərin cəlb olunma mexanizmi mövcuddur. Bu tədqiqatların inkişafına yönəlmiş mövcud elmi məktəblərin və elmi-pedaqoji kollektivlərin dəstəklənməsi və yenilərinin formalaşdırılması, institutda elmin beynəlxalq, dövlət və məhəlli elmi-tədqiqat proqramlarına inteqrasiyası, alimlərin, doktorantların və tələbələrin yaradıcı potensialının reallaşdırılması, onların elmi əlaqələrinin genişləndirilməsi və elmi tədqiqatların nəticələrinin nəşr edilməsi üçün şərait yaradılır.

İnstitutun nailiyyətlərinin və əcnəbi tələbələrin tədrisinin təşkili və birgə elmi-təd-

Ulu Öndər Heydər ƏLİYEV:
“...Azərbaycan cəmiyyətində müəllim bu gün də, gələcəkdə də ən hörmətli insan kimi qəbul edilməlidir və müəllimlik peşəsi ən yüksək qiymətə layiq olan peşədir”.

qust 2003-cü ildən müstəqil ali təhsil müəssisəsi kimi fəaliyyət göstərən təhsil ocağı peşəkarlıq, özünə və başqalarına hörmət, şəfəflilik və obyektivlik, əməkdaşlıq, innovativlik, tədqiqatçılıq, öyrənmək və öyrətmək, ən əsası, öyrətməyi öyrətmək prinsipləri və dəyərləri əsasında ali təhsilin bütün səviyyələri üzrə pedaqoji kadr hazırlığını həyata keçirməyə müvəffəq olmuşdur.

Bu il Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu üçün ən əlamətdar illərdən biridir. Belə ki, institutun fəaliyyətinin 25 ili tamam olur. 25 ildir ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin imzası ilə yaradılan bu elm ocağı minlərlə gəncin təhsil almasına, yüksəkixtisaslı kadr kimi yetişməsinə və təlim-tərbiyəsinə xidmət edir. 2018-ci ilin may ayında Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun yeni binası müəllim və tələbələrin istifadəsinə verilmişdir.

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunda bakalavriat səviyyəsində 12 ixtisas üzrə kadr hazırlığı aparılır. Bu ixtisaslardan ibtidai sinif müəllimliyi, Məktəbəqədər təlim və tərbiyə, Təhsildə sosial-psixoloji xidmət ixtisasları üzrə ixtisaslı kadrlar muxtar respublikada yalnız bu ali məktəbdə hazırlanır. Magistratura səviyyəsində 5 ixtisas, doktorantura səviyyəsində isə 4 ixtisas üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir. İnstitutun tələbələrə tərbiyə işi yüksək mədəni və ixtisas hazırlığı səviyyəsinə malik, rəqabət qabiliyyətli, gələcək mütəxəssisin yaradıcı şəxsiyyət kimi formalaşdırılması və hərtərəfli inkişaf etdirilməsi istiqamətində qurulub.

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun elmi fəaliyyətində tələbələr üçün əlverişli maliyyələşdirmə və maddi-texniki təchizat şəraitinin yaradılması, fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatların yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi və gələcəkdə elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması prosesinə istedadlı gənclərin cəlb olunma mexanizmi mövcuddur. Bu tədqiqatların inkişafına yönəlmiş mövcud elmi məktəblərin və elmi-pedaqoji kollektivlərin dəstəklənməsi və yenilərinin formalaşdırılması, institutda elmin beynəlxalq, dövlət və məhəlli elmi-tədqiqat proqramlarına inteqrasiyası, alimlərin, doktorantların və tələbələrin yaradıcı potensialının reallaşdırılması, onların elmi əlaqələrinin genişləndirilməsi və elmi tədqiqatların nəticələrinin nəşr edilməsi üçün şərait yaradılır.

İnstitutun nailiyyətlərinin və əcnəbi tələbələrin tədrisinin təşkili və birgə elmi-təd-

qiqat fəaliyyətinin beynəlxalq səviyyədə təbliği sahəsində uğurlu və məqsədyönlü siyasətin həyata keçirilməsi məqsədilə xarici elmi məktəblərin nailiyyətləri və qabaqcıl elmi-metodiki təcrübələr öyrənilib institutda tətbiqi işi həyata keçirilir. Bu da institutla bağlanan beynəlxalq müqavilələrin sayının və səmərəliliyinin yüksəldilməsinə xidmət edir. İnstitut 2022-ci ildən Avrasiya Universitetlər Birliyinin üzvüdür. Bir sıra xarici universitetlər və birliklərlə yaxından əməkdaşlıq edir. İnformasiyalaşdırma sahəsində yeni texnologiyalardan istifadə səviyyəsinə görə Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun ölkənin və Avropanın ən yaxşı ali təhsil müəssisələri səviyyəsinə çatdırılması işləri davam etdirilir. Tədris müəssisələrində pedaqoji işçilərin ixtisası üzrə intellektual, peşə hazırlığı səviyyəsinin yüksəldilməsi daim yeniləşən əmək şəraitinə uyğunlaşdırılır, pedaqoji kadrların ölkənin sosial, iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında fəal, səmərəli inkişafı və ixtisasartırma təhsilinin Avropa və dünya təhsil məkanına inteqrasiyası təmin edilir, mütəmadi olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyi ilə əməkdaşlıq çərçivəsində müxtəlif modullar üzrə müəllimlərin ixtisasartırma kursları təşkil edilir ki, bu da təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsində olduqca əhəmiyyətlidir. Həmcinin məktəblərdə ayrı-ayrı fənlər üzrə tədrisin vəziyyətinin öyrənilməsi və nöqsanların aradan qaldırılması, müəllimlərə dərs prosesində interaktiv təlim metod və üsullarından istifadəyə geniş yer verilməsi və fənlərin inteqrasiyasına diqqətin artırılması haqqında elmi-metodiki tövsiyələr hazırlanır, mətbuatda elmi-metodiki məsələlərlə çıxış edərək onlara metodiki köməklik göstərilir. Bu sahədə, eyni zamanda Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində rayon və kənd məktəbləri ilə distant təhsil məntəqələri yaradılır, bu məqsədlə yaradılmış metodik destek.nmi.edu.az saytı tez-tez təkmilləşdirilərək qabaqcıl təcrübəyə malik olan müəllimlərin təcrübəsinin sayta yerləşdirilməsi də diqqətdə saxlanılır. Hazırda Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun bakalavr, magistratura və doktorantura səviyyələrində təhsil alan 1086 nəfər gənc müstəqil Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarının həyata keçirilməsi istiqamətində köklənmiş layiqli vətənpərvər nəsil kimi formalaşır.

İnstitut əməkdaşlarının səmərəli fəaliyyəti

yəti dövlətimiz tərəfindən daim yüksək qiymətləndirilmişdir. Hazırda professor-müəllim heyətindən 4 nəfəri elmlər doktoru, 3 nəfəri professor, 3 nəfəri Azərbaycan Respublikasının Əməkdar müəllimi, 5 nəfəri Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar müəllimi, 2 nəfəri Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar mədəniyyət işçisi, 1 nəfəri isə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar rəssamıdır, 2 nəfəri Azərbaycan Respublikasının “Tərəqqi” medalına layiq görülmüş, 2 nəfəri isə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə deputat seçilmişlər.

Qeyd edək ki, bu gün Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu yalnız bir ali təhsil müəssisəsi kimi deyil, həm də cəmiyyətin gələcəyinə yön verən elm məbədi kimi tanınır. Burada yetişən hər bir gənc sabahın müəllimi, vətəndaşı və ziyalisıdır. Bu institutda atılan hər bir addım, hər bir dərs, aparılan hər bir tədqiqat, bütövlükdə, xalqımızın maariflənməsinə, dövlətimizin güclənməsinə xidmət edir. Müəllimlik peşəsini seçən hər bir gənc bilməlidir ki, bu böyük fədakarlıq və məsuliyyət tələb edən müqəddəs bir missiyadır.

“Şərq qapısı”

Balacaların ümid işığı

“Mən dünyada müəllimdən yüksək ad tanımıram”, – deyirdi Ümummilli Lider Heydər Əliyev. Əslində, təkcə bu cümlə belə müəllim əməyinin necə böyük dəyərə malik olduğunu deməyə kifayət edir. Oxumaq, təhsil almaq, elmə, biliyə yiyələnmək hər yaşdan, hər kateqoriyadan olan insanlar üçün mütləqdir və əlçatandır. Bunu sağlamlıq imkanları məhdud olmasına baxmayaraq, müəllim kimi fəaliyyət göstərərək qazandığı bilikləri şagirdləri ilə paylaşan və oxumağa heç nəyin əngəl olmadığını öz əməli fəaliyyəti ilə nümayiş etdirən Məhərrəm Rüstəmovun təmsalında bir daha aydın gördük. Məhərrəm müəllim hər səhər eyni həvəslə qapısını açdığı Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Gözdən Əlil Uşaqlar üçün Xüsusi İbtidai Məktəbdə artıq 20 ilə yaxın müddətdir ki, çalışır. Birinci sinifdə

oxuyarkən qəza nəticəsində görmə qabiliyyətini itirən müəllim valideynlərinin dəstəyi ilə həyata bərk-bərk sarılmış, baş verən bu hadisə onun təhsili üçün maneə törətməmişdir. Əslən Şərur rayonunun Yaycı kəndindən olan müsahibim deyir ki, yaşadığımız kənddə də görmə məhdudiyyətli uşaqlar var idi və onlar Bakıda Gözdən Əlillər üçün məktəbdə təhsil alırdılar. Onların məsləhəti ilə valideynlərim məni də ora apardı. Orada təhsil almağa başladım. Müəllimlərimiz bizə o qədər sevgi və qayğı ilə yanaşırdılar ki, bu bizi oxumağa daha da həvəsləndirirdi. Düşünürəm ki, bəlkə də, evdə olsaydım, təhsil ala bilməyəcəkdim. Məktəbi bitirdikdən sonra yenidən Naxçıvana qayıdın Məhərrəm müəllim o zaman ki Yusif Məmmədəliyev adına Naxçıvan Döv-

lət Pedaqoji İnstitutuna qəbul olub, uzun illər müxtəlif müəssisələrdə müəllim kimi çalışıb. Hazırda o həm də Naxçıvan Gözdən Əlillər Cəmiyyətinin sədridir. Məhərrəm müəllim deyir ki, bizə gələn uşaqların müxtəlif problemləri olduğundan onlarla işləmək bir qədər çətinidir. Lakin artıq bu sahədə kifayət qədər təcrübəmiz olduğundan bu bizə çətin gəlmir. Buradakı müəllimlər həmin şagirdlərə xüsusi yanaşır və onların yaxşı təhsil alması üçün böyük səy göstərirlər. Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların cəmiyyətə inteqrasiyasının mühüm olduğunu

vurğulayan müəllim valideynlərə tövsiyə edir ki, əgər övladları məktəbdə tədris prosesinə çətinliklə uyğunlaşsın, yaxud geridə qalmaq təhlükəsi varsa, onların xüsusi məktəblərə yönləndirilməsi daha məqsədəuyğundur. Bu onların gələcəkdə öz ayaqları üstündə möhkəm dayanmaqları üçün mühümdür.

“Müəllim hər uşağa fərdi qaydada yanaşmağı bacarmalı, onlara öz övladı kimi qayğı göstərməli, onların cəmiyyətə yararlı şəxsiyyət kimi formalaşması üçün düzgün istiqamət verməlidir”. Bu sözlər sağlamlıq imkanları məhdud olmasına baxmayaraq, balaca fidanların qəlbində ümid işığı şöləndirən, onların gözlünə nur olan, gələcəyə ruhlandıran Məhərrəm müəllimə məxsusdur.

Bildiyimiz kimi, oktyabr ayının 5-i hər il ölkəmizdə “Beynəlxalq Müəllimlər Günü” kimi qeyd olunur. Biz də bu əlamətdar gün ərəfəsində ömrünün, gününü bu şərəfli peşəyə həsr edən Məhərrəm Rüstəmovu tanımaqdan, belə ziyalı insanla həmsöhbət olmaqdan çox şad olduq.

✍️ Türkanə ƏSƏDOVA

Naxçıvanda darıxdığım Türkiyə

Naxçıvan Cənubi Qafqazın sevilən şəhərlərindən biridir. Hərbi, iqtisadi və diplomatik sahələrdə müşahidə olunan tarazlıq nəzərəcarpacaq dərəcədədir. Azərbaycan xalqı Türkiyəyə bağlıdır və böyük maraq göstərir. İki ölkə arasındakı əlaqələr təkcə hərbi və iqtisadi sahələrdə deyil, eyni zamanda mədəni sahədə də inkişaf edib.

Keçən həftə dörd gün ərzində Naxçıvanda oldum. Binaların memarlıq üslubu, şəhərin yaşıllığı, bağlı-bağatlı evlər, universitet və inzibati binaların sadə, lakin möhtəşəm görünüşü məni dərin-dən təsirləndirdi. Sanki İran, Avropa və Anadolu burada birləşir...

Lakin əsl diqqətimi çəkən başqa bir məqam var idi: kəndlərdə belə musiqi məktəblərinin mövcud olması və Naxçıvan Dövlət Universitetinin 150 nəfərlik simfonik or-

etdiyim digər bir məsələ Türkiyənin Təhsil Nazirliyi ilə təhsil sahəsində aparılan əməkdaşlıqdır. Bu, uzun illər davam edən bir prosesdir. Universitetlərimizdə azərbaycanlı tələbələr, Azərbaycanda isə Türkiyədən olan tələbələr təhsil alır. Konservatoriyada musiqişünaslıq, mühəndislik, ədəbiyyat, tarix ixtisaslarında, müxtəlif sahələrdə gənclərimiz qarşılıqlı şəkildə təhsil alırlar.

Naxçıvanın havası və suyu gözəldir. Kənd yerlərindəki problemlər əvvəlki ilə müqayisədə xeyli düzəlmişdir. Yol infrastrukturunu inkişaf edir. Ən önəmlisi isə Trampın qətiyyətlə dəstək verdiyi Zəngəzur dəhlizidir. 40 kilometrlik yolun tikintisinə hər iki tərəfdən başlanmışdır; birləşmə üçün təməl qoyan Azərbaycan 40 kilometrlik yolu da inşa edəcək. Amerikanın müdaxiləsi Ermənistan ilə Azərbaycan arasında iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirəcək və Türkiyə ilə inteqrasiyanı təmin edəcək. Bu layihənin gecikdirilməsinin əhəmiyyətsiz olacağı aydındır.

Naxçıvanla Türkiyə arasında dərin tarixi əlaqələr mövcud olub. Xüsusilə 15-ci əsrdən 20-ci əsrin ortalarına qədər davam edən yaxınlıq diqqətəlayiqdir. Bu xüsusiyyəti həmişə nəzərə almaq vacibdir. Naxçıvan Dövlət Universiteti həmişə yaddaşımda nümunəvi universitetlər sırasında qalacaqdır.

İlber ORTAYLI
tarixçi-alim, *Türk Tarix*
Qurumunun fəxri üzvü,
yazıçı

Kənd yerlərindəki problemlər həllini tapıb

Məmnuniyyətlə müşahidə

Ərdoğan Naxçıvan anlaşmasının ildönümünü ilə bağlı paylaşım edib

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) qurulması ilə bağlı Naxçıvan anlaşmasının 16-cı ildönümü, Türk Dövlətləri Əməkdaşlığı Günü münasibətilə təbrik mesajı ünvanlayıb.

O bu barədə özünün "X" hesabında paylaşım edib.

"Dildə, fikirdə, işdə birlik şüarımızın ən önəmli simvollarından biri olan Türk Dövlətləri Təşkilatımızın qurulmasını təmin edən Naxçıvan Anlaşmasının 16-cı ildönümü ilə ortaq anma günümüz Türk Dövlətləri Əməkdaşlığı Günü təbrik edirəm.

Qədim tarixi təcrübəmizlə yüksələn bu mənalı günün birlik və həmrəylik ruhumuzu güclən-

dirməsini və ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin hər sahədə inkişafına töhfə verməsini arzu edirəm. Ortaq gələcəyimiz parlaq, əməkdaşlığımız daimi olsun", – Ərdoğan qeyd edib.

"Ahıllar Günü" ilə bağlı görüşlər olub

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən "Ahıllar Günü" ilə bağlı Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdəçüsü Həvayət Qurbanova ilə görüş keçirilib.

Görüşdə onun keçdiyi həyat yoluna nəzər salınıb, uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətindən danışılıb.

Əmək fəaliyyətinə 1955-ci ildən başlayan Həvayət Qurbanova kənd təsərrüfatı sahəsində müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. 1965-ci ildə pambıqçılıq sahəsində yüksək əmək göstəricilərinə nail olub və 29 yaşında Sosialist Əməyi Qəhrəmanı fəxri adına layiq görülmüşdür. Həvayət Qurbanova, həmçinin SSRİ Ali Sovetinə iki çağırış deputat seçilib. Onun əmək yollarında yüksəlişi və zəhmətinə verilən qiymət Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövrlərə təsadüf edir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev siyasi fəaliyyətinin bütün dövrlərində zəhmətkeş insanlara,

o cümlədən qadınlara böyük qayğı göstərmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 2 oktyabr tarixli Sərəncamı ilə Həvayət Qurbanovaya Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilib.

Daha sonra Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdəçüsü Həvayət Qurbanova xatirələrindən söhbət açıb, göstərilən diqqət və qayğıya görə özü və ailə üzvləri dövlətimizə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Sonda Həvayət Qurbanovaya hədiyyə və gül buketi təqdim olunub.

Həmin gün komitə tərəfindən "Çətin həyat şəraiti olan şəxslər üçün Sosial Reabilitasiya Müəssisəsi"nin sakinləri ilə görüş keçirilib.

Görüşdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramilə Seyidova çıxış edərək bildirib ki, ölkəmizdə ahıl insanlara və onların sosial müdafiəsinə daim xüsusi diqqət və qayğı göstərilir, təmi-

natlarının artırılması məqsədilə ardıcıl işlər görülür.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər

Agentliyinin İdarə Heyəti sədrinin müavini, İdarə Heyəti sədri vəzifəsinin səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Naib Əlizadə çıxış edərək muxtar respublikada ahıl insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib.

Göstərilən diqqət və qayğıya görə ahıllar dövlətimizə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Görüşdə müəssisə sakinlərinə hədiyyələr təqdim olunub.

REAL televiziyası Naxçıvanla bağlı film yayımlayıb

REAL televiziyası Azərbaycan Respublikasının Media İnkişafı Agentliyinin və Azərbaycan Respublikası Auidovizial Şurasının dəstəyi ilə Naxçıvan haqqında iki hissədən ibarət "Real Vətən: Naxçıvan" adlı film yayımlayıb.

Ekran işində qədim diyarın tarixi, mədəniyyəti, coğrafiyası, strateji əhəmiyyəti və bugünkü inkişafı geniş şəkildə işıqlandırılıb. Filmə, həmçinin Naxçıvanın Azərbaycanın dövlətçilik tarixində xüsusi yeri, burada yaşayan insanların gündəlik həyatı və

milli-mənəvi dəyərlərə bağlılığı barədə maraqlı faktlar təqdim olunub.

Layihənin müəllifləri bildiriblər ki, məqsəd tamaşaçılara Naxçıvanı daha yaxından tanıtmak, diyarın keçmiş və bu günün barədə dolğun məlumat verməkdir.

Filmin hər iki hissəsi artıq televiziya ekrinində nümayiş olunub və sosial şəbəkə hesablarında da yayımlanıb.

Qeyd edək ki, filmin layihə rəhbərləri Mirşahin Ağayev, Yaşar Məmmədov, Həsən Abdullayev və Səyavuş Hüseynlidir.

“Snapchat” köhnə foto və videoların saxlanması üçün ödəniş tətbiq edəcək

Məşhur mesajlaşma tətbiqi “Snapchat” istifadəçilərin köhnə foto və videolarını saxlamaq üçün ödəniş tələb edəcəyini açıqlayıb. Bu qərar illər ərzində böyük arxiv yaradan istifadəçilərin narazılığına səbəb olub. 2016-cı ildən tətbiqdə mövcud olan “Memories” funksiyası istifadəçilərə əvvəl paylaşdıqları məzmunu saxlamağa imkan verir. Lakin yeni dəyişikliklərə əsasən 5 gigabaytdan (GB) artıq yaddaşa malik olan istifadəçilər arxivlərini qorumaq üçün ödəniş etməli olacaqlar.

Şirkətin bildirdiyinə görə, istifadəçilərə əvvəlcə 100 GB-lıq yaddaş planı təklif ediləcək, daha yüksək həcmli yaddaş isə “Snapchat+” və “Snapchat Premium” abunəçilərinə ödəniş qarşılığında təqdim olunaçaq. Şirkət dəyişikliklərin qiyməti barədə məlumat verməyə də, bunun global miqyasda mərhələli şəkildə tətbiq olunacağını bildirib.

Qeyd edək ki, son on il ərzində istifadəçilər tərəfindən 1 trilyondan çox “xatirə” saxlanılıb.

Britaniyada yeni kosmik gəmi hazırlanacaq

Böyük Britaniya və Avropa tərəfdaşlarının birgə layihəsi çərçivəsində öz raket gövdəsini yanacaq kimi istifadə edəcək dünyada ilk “özüni yeyən” (autofagiya mühərrikli) kosmik gəmi hazırlanır.

Layihə üzərində Lester şəhərində yerləşən “Meridian Space Command” şirkəti Fransanın “Alpha Impulsion” firması ilə əməkdaşlıq edir. Onlara layihənin ilkin mərhələsini həyata keçirmək üçün 150 min funt sterlinq həcmində dövlət maliyyəsi ayrılıb. Maliyyə vəsaiti layihənin ilkin dizayn mərhələsinə, onun texniki-iqtisadi əsaslandırılmasına sərf ediləcək. Böyük Britaniya Kosmik Agentliyi bildirib ki, bu gəmi uçuş zamanı öz struktur gövdəsini tədricən yanacaq kimi istifadə edəcək.

NASA-nın rəhbəri Ayda kənd yaratmaq planını açıqlayıb

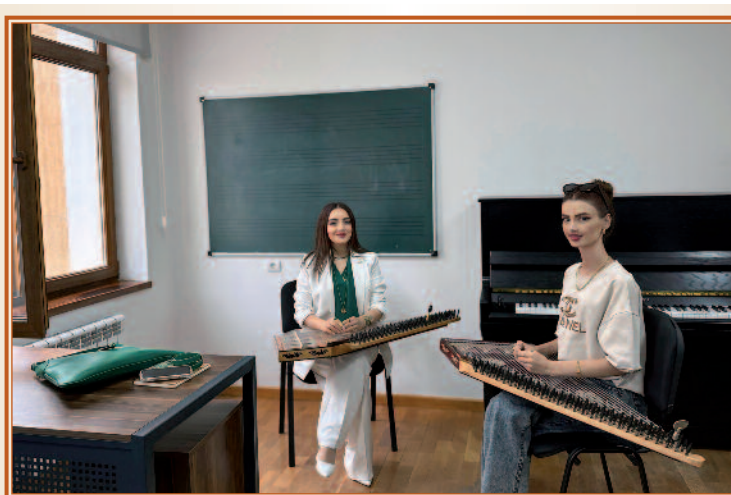
ABŞ-nin kosmik agentliyi NASA 2035-ci ilə qədər Ayda yaşayış üçün əlverişli kənd yaratmaq niyyətindədir.

Bu barədə agentliyin inzibətçisi vəzifəsini icra edən Şon Daffi Sidneydə keçirilən Beynəlxalq Astronavtika Konqresində məlumat verib.

O qeyd edib ki, yaxın onillik ərzində NASA Ayda təkcə stansiya deyil, insanların yaşayacağı bütöv bir kənd yaratmaq istəyir. Daffi əlavə edib ki, orada insanların daimi yaşaması üçün hər cür şərait yaradılacaq.

2026-cı ilin fevralında NASA “Artemida II” missiyasını işə salmağı və 50 il sonra Aya ilk pilotlu missiyaya dörd astronavtı göndərəcəyini planlaşdırır.

Bu dəfə Ayın səthinə eniş planlaşdırılmasa da, kosmik agentliyin son məqsədi orada kənd salmaqdır. Onun nüvə enerjisi ilə təchiz ediləcəyi, daimi olaraq astronavtları yerləşdirməyə qadir olacağı və Ayın səthində tapılan materiallardan tikiləcəyi gözlənilir.

Naxçıvanın səsi Qarabağda

Qarabağ azad olunduqdan sonra bu müqəddəs diyarda quruculuq işləri də aparılır, elm və mədəniyyət ocaqları da dirçəlir. Artıq Azərbaycan gənclərinin səsi Qarabağ Universitetindən gəlir. Sevindirici haldır ki, bu gün Qarabağ Universitetində Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən gələn gənc, istedadlı kadrlar da fəaliyyət göstərir. Onların sırasında Naxçıvanın yetirmələri – incəsənətə, musiqiyə həyatlarını həsr etmiş gənc pedaqoqlar da var. Belə ki, Ərtəğröl Cavid adına Uşaq Musiqi və Bədii Sənətkarlıq Məktəbinin yetirmələri olan Elvin Novruzov, Fərid Babayev və Nuray Novruzova bu ildən Qarabağ Universitetində müəllim kimi fəaliyyətə başlayaraq azad olunmuş torpaqlarda milli musiqimizin səsinə ucaldıb, yeni nəsil sənətkarların yetişməsinə töhfə vermək niyyətindədirlər. Həmin gənc müəllimlərlə telefon əlaqəsi yaradıb təəssüratlarını öyrəndik.

Kamança müəllimi Elvin Novruzov söhbətə belə başlayır: “İlk musiqi təhsilimi Naxçıvan şəhəri Ərtəğröl Cavid adına Uşaq Musiqi və Bədii Sənətkarlıq Məktəbində almışam. Daha sonra Bakı şəhərində Bülbül adına orta ixtisas musiqi məktəbində oxudum, ali təhsilimi isə Azərbaycan Milli Konservatoriyasında bakalavr və magistr pillələri üzrə tamamladım. Naxçıvanda keçirdiyim təhsil illəri mənim həyatımda xüsusi rol oynayır. İlk müəllimim Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artisti Əbülfət Baba-

veyin sinfində kamança ifa etməyin ən dərin sirlərini öyrəndim. Bu məktəbdə aldığım biliklər məni sənət yolunda işıq tutdu. 2014-cü ildən pedaqoji fəaliyyətlə məşğulam. Həm Azərbaycan Milli Konservatoriyasında, həm də Asaf Zeynallı adına Bakı Musiqi Kollecinə müəllim kimi çalışmışam. Bu illər ərzində 30-a yaxın xarici ölkədə Azərbaycan musiqisini təbliğ etmək şərəfinə nail olmuşam”.

Müəhəbimiz qeyd edir ki, 2025-ci ildən isə Qarabağ Universitetində müəllim kimi fəaliyyətə başlayıb: “Bu məni xüsusilə qürurlandırdı, çünki işğaldan azad olunmuş torpaqlarda, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə yenidən qurulan Qarabağda mədəniyyətimizə və təhsilimizə xidmət göstərmək mənim üçün böyük fəxrdir.

Qarabağ Universitetində yarıdılan səmimi və sağlam mühit həm müəllimlərin, həm də tələbələrini daha rahat işləməsinə imkan yaradır. Bu gün doğma Qarabağ və Şərqi Zəngəzur torpaqları dirçəlir, inkişaf edir. Burada Azərbaycan milli musiqisi yenidən səslənir və yüksəlir. Bizim borcumuz isə bu musiqini gələcək nəsillərə layiqli şəkildə ötürməkdir”.

Söhbətimizə Fərid Babayevlə davam edirik. O deyir ki, ilk musiqi təhsilini Ərtəğröl Cavid adına Uşaq Musiqi və Bədii Sənətkarlıq Məktəbində, kamança ixtisası üzrə alıb. Daha sonra təhsilini Naxçıvan Musiqi Kollecinə davam etdirib. Müsahibim bildirir:

“2013-cü ildə Azərbaycan Milli Konservatoriyasına daxil oldum. Əlavə edir ki, konservatoriyada oxuduğum illərdə ölkə daxilində və xaricdə keçirilən çoxsaylı konsertlərdə, festivalalarda çıxış etmişəm. Türkiyə, İran, Rusiya, İraq, Avstriya, Amerika və digər ölkələrdə Azərbaycan musiqisini layiqincə təmsil etmək şərəfinə nail olmuşam. Bundan əlavə, Azərbaycan Milli Konservatoriyasında və Cəbrayıl Şəhər Uşaq Musiqi Məktəbində müəllim kimi fəaliyyət göstərmişəm. Hazırda isə gözəl Qarabağımızda, Xankəndidə yerləşən Qarabağ Universitetində müəllim kimi fəaliyyət göstərirəm. Burada yaşamaq və işləmək mənim üçün həm sevinc, həm də qürur mənbəyidir. İstedadlı tələbələrle çalışmaq, onlara Azərbaycan musiqisinin, xüsusilə də muğamlarımızın dərinliklərini öyrətmək bizim üçün həm də qürur qaynağıdır”.

Fərid Babayev qeyd edir ki, burada dərs dediyi tələbələr arasında Naxçıvandan olanlar da var. Onlar dərs zamanı naxçıvanla bağlı xatirələri bölüşür və Naxçıvanın səsinə Qarabağda ucaldır. Müəllim Nuray Novruzova deyir: “Musiqiyə marağım uşaq yaşlarımdan formalaşmışdı. Özümü bu sahədə inkişaf etdirmək üçün daim çalışırdım. Təhsil aldığım illərdə görkəmli pedaqoqlardan dərs almaq imkanım oldu. Magistr təhsilimi ta-

mamladıqdan sonra Azərbaycan Milli Konservatoriyasında müəllim kimi fəaliyyətə başladım. Hazırda isə Qarabağ Universitetində pedaqoji fəaliyyətimi davam etdirirəm. İşğaldan azad olunmuş torpaqlarda çalışmaq mənim üçün mədəni bərcədur. Bu həm böyük qürur, həm də məsuliyyət deməkdir. Öz sahəmdə qazandığım bilik və təcrübəni tələbələrə ötürməklə yanaşı, azad edilmiş torpaqlarımızda təhsil və mədəniyyətin inkişafına töhfə vermək imkanını mənim üçün ən böyük fəxrlərdən biridir. Universitetin müasir tədris imkanları, gənclərin elmə və sənətə olan həvəsi burada işləməyi daha da dəyərli edir.

Xankəndinin gözəlliyi və təbiəti isə hər bir musiqiçiyə xüsusi ilham verir. Şəhərin dağlarla əhatələnmiş mənzərəsi, təmiz havası və sakitliyi insanda ruh yüksəkliyi yaradır. Burada hər addımda tariximizin izlərini duymaq mümkündür. Mən əminəm ki, yaxın illərdə Qarabağ Universiteti Azərbaycanın elm və mədəniyyət mərkəzlərindən birinə çevriləcək”.

Bu il böyük zəfərin beşinci ildönümünü qürurla qeyd edirik. Və bu gün Qaradağdan gələn xoş xəbərlər eşidir, sevinirik. Ömrünün müəllimlik peşəsinə bağlayan, bu yolda inamla irəliləyən gənc müəllimlərimizə uğurlar arzu edirik.

“Şərq qapısı”

“Qarabağ” Çempionlar Liqasında ikinci qələbəsini qazanıb

UEFA Çempionlar Liqasının əsas mərhələsinin II turu çərçivəsində Bakıda keçirilən “Qarabağ” - “Kopenhagen” (Danimarka) oyunu başa çatıb.

Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunda oynanılan qarşılaşma Ağdam təmsilçisinin 2:0 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb.

Qolları 28-ci dəqiqədə Abdullah

Zubir və 83-cü dəqiqədə Emmanuel Addai vurublar.

Görüşü niderlandlı FIFA referisi Sərdar Gözübüyük idarə edib. Hazırda aktivində 6 xal olan Azərbaycan çempionu bitirdi pillədə qərarlaşıb.

Komanda I turda Portuqaliyada “Benfika”-nı məğlub edib – 3:2. Qurban Qurbanovun kollektivi növbəti görüşünü oktyabrın 22-də İspaniyada “Atletik”ə (Bilbao) qarşı keçirəcək.

Elan

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi Naxçıvan Müəllimlər İnstitutuna aşağıdakı kafedrlərdə boş olan vəzifələri tutmaq üçün müsabiqə elan edir:

I.Kafedra müdiri vəzifəsi:
-Azərbaycan dili və ədəbiyyatı kafedrası
-Xarici dillər və tədrisi metodikası kafedrası

II. Kafedralar üzrə digər vəzifələr:
Pedaqogika və psixologiya kafedrası üzrə:
-Baş müəllim – 3 yer (3 ştat)
Riyaziyyat və informatika kafedrası üzrə:

-Dosent – 3 yer (1 yer – 1 ştat, 2 yer – hər biri 0,5 ştat)
-Baş müəllim – 1 yer (0,5 ştat)
-Müəllim – 1 yer (0,5 ştat)
Xarici dillər və tədrisi metodikası kafedrası üzrə:
-Müəllim – 2 yer (1 yer – 1 ştat, 1 yer – 0,5 ştat)
Humanitar və icimai fənlər kafedrası üzrə:
-Baş müəllim – 1 yer (1 ştat)
-Müəllim – 1 yer (0,5 ştat)
Azərbaycan dili və ədəbiyyatı kafedrası üzrə:
-Professor – 1 yer (1 ştat)
-Dosent – 1 yer (1 ştat)
-Baş müəllim – 1 yer (1 ştat)
-Müəllim – 1 yer (1 ştat)
Kafedra müdiri vəzifəsini tut-

maq üçün müsabiqədə “Ali təhsil müəssisələrində kafedra müdiri, dekan və dekan müavini vəzifələrinin tutulması Qaydaları”nın tələblərinə cavab verən şəxslər iştirak edə bilərlər.

Sənədlər bu elan qəzetdə dərc edildiyi gündən bir ay müddətində qəbul edilir. Müsabiqədə iştirak etmək istəyənlər sənədlərini mövcud təlimatı tələblərə uyğun şəkildə rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvana şəxssən təqdim edə və ya göndərə bilərlər.

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 2, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu, rektorluq

İtmişdir

Şərir rayonu, Xələc kəndində yaşamış Mehdiyev Aftəndil Ziyad oğlunun adına verilmiş 297 nömrəli dövlət aktı itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Cəhri kənd sakini Məmmədaliyev Kamal Dağbəyli oğlunun adına olan JN-1224 nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Ordubad rayonu, Ağrı kəndində Həsənov Şahin David oğlunun adına olan JN-34 nömrəli torpağa mülkiyyət hüququna dair dövlət aktı itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Kərimbəyli kənd sakini Qasımov Təmriz Əlifadə qızının adına olan 156 nömrəli torpağa mülkiyyət hüququna dair dövlət aktı itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayon bələdiyyəsinə məxsus torpaq sahəsinin

103012000339 reyestr nömrəli, A-039841 nömrəli plan və ölçüsü itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərir rayonu, Ələkli kənd sakini Rəzayev Məzahir Qəhrəman oğlunun adına olan JN-0220 nömrəli, 10218028 kodlu dövlət aktı itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Yuxarı Uzunoba kəndində Quliyev Asif Nofli oğlunun adına olan AA-001157 nömrəli torpaq sahəsinin planı və ölçüsü itdiyindən etibarsız sayılır.

Kəngərli rayonu, Böyükdüz kənd sakini Yüzbaşev Aysad Fəzayıl oğlunun adına olan Naxçıvan Regional Peşə Hazırlıq Mərkəzi tərəfindən başlama tarixi 06.09.2021, bitmə tarixi 07.10.2021-ci ildə verilmiş AS-015750 nömrəli qazanxana məişəti sertifikatı itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhəri, Əliabad qəsəbəsi 9/96 ünvanında Qocəliyeva Güllər Teymur qızının adına olan A-042450

nömrəli torpaq sahəsinin planı və ölçüsü itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərir rayonu, Xələc kənd sakini Əliyev Həsən Əhməd oğlunun adına verilmiş JN-117 nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərir rayonu, Vərməziyar kənd sakini Əsgərov Rəziyaz Musa qızının adına olan 125 nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərir rayonu, Axamed kəndində yaşamış Aşurov Məhərrəm Qasım oğlunun adına olan JN-13 nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərir şəhərində yaşamış Abdullayeva Cəvahir Salah qızının adına olan Şərir şəhər H.Əliyev prospektində yerləşən 36 nömrəli binada 29 nömrəli mənzilin texniki pasportu və qeydiyyat vəsiqəsi itdiyindən etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
SARA ƏZİMOVA

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi 14.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: info@serqqapisi.gov.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilir
və onlar geri qaytarılır
Vöen: 0200065441

Çapa imzalanmışdır 00:00
Tiraj: 550. Sifariş № 249

Nömrəyə məsul: Ramiyə Əkbərova,
Rəfiq Təhməzov, Türkanə Əsədova
Dizayner: Tacirə Vəliyeva

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilir
və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.